

**ЧИ ТЕПЛО ВЖЕ
У КОЗЯТИНСЬКИХ ЛІЦЕЯХ?** **с.2**

10 листопада 2022 року №45

**ДМИТРО ГОТУЄТЬСЯ
ДО ПРОТЕЗУВАННЯ** **с.10**

KAZATIN.COM

ДОГОВОРИ З ДИРЕКТОРАМИ ШКІЛ СУД ВИЗНАВ НЕЧИННИМИ

► Минулого року половина шкіл Козятинської громади змінила своїх очільників. Багатьох у місті вразила ця новина, адже більшість із чинних на той момент директорів керували навчальними закладами протягом багатьох років, але контракти із ними продовжувати не стали. Натомість оголосили конкурси і обрали нових очільників

► «Директорів призначили незаконно», – заявив депутат міської ради і спільно з колегою по фракції звернувся до суду. Майже півтора року тривав судовий процес. Що вирішила Феміда – читайте у нашій публікації **с.4**

Із директором ліцею № 7 (колишня школа-гімназія-дитячий садок імені Володимира Підгорбунського) підписали контракт на шість років. Із рештою директорів – на два

ДАЮТЬ БЕЗКОШТОВНІ УРОКИ УКРАЇНСЬКОЇ

► Вперше у Козятині започаткували курси української мови для дорослих. До уроків долучаються не лише козятинчани, а й переселенці. На одне із занять завітали і ми. Розповідаємо, як відбувається навчальний процес і що про курси кажуть учениці **с.8**

СКІЛЬКИ КОШТУЮТЬ СВІТЛОВІДБИВАЧІ

► Вуличне освітлення не працює, а це значить, що ходити узбіччями в темний час доби стало небезпечніше. У поліції радять користуватися світловідбиваючими елементами. Ми поцікавилися, чи можна їх купити в Козятині і скільки це коштує **с.3**

РЕКЛАМА

ПЕРЕДПЛАЧУЙ ГАЗЕТУ

ВАРТІСТЬ ПЕРЕДПЛАТИ

1 місяць – 51,60	6 місяців – 309,60 грн
3 місяці – 154,80 грн	12 місяців – 619,20 грн

Передплатний індекс **91531**

Оформити передплату ви зможете у будь-якому поштовому відділенні

П'ЯТЬ КОТЕЛЕНЬ ВЖЕ ГРІЮТЬ ЛІЦЕІ, ШОСТУ — ЩЕ НЕ ЗАПУСТИЛИ

Актуально ■ У Козятинських школах осінні канікули розпочалися 31 жовтня. До навчання діти повернулися у понеділок, 7 листопада. Проте за парти вийшли не всі класи (мова йде про тих учнів, які і до канікул навчалися офлайн). Станом на середу, 9 листопада, у всіх навчальних закладах тепло пустили, окрім Козятинського ліцею та першого садочка. Чому так і коли там теж стане тепло — дізналися у міського голови Козятина Тетяни Єрмолаєвої

ІРИНА ШЕВЧУК

На календарі другий тиждень листопада і за вікном вже доволі по-осінньому — +6-+10 градусів. Вже хочеться зігрітися біля теплих батарей та у теплих приміщеннях. Найперше це важливо для наших дітей, які вийшли на навчання після канікул. Перед вихідними міський голова Козятина записала відеозвернення до козятинчан, де підняла три нагальних питання у громаді. Перше питання стосувалося теплопостачання.

— Ми в цьому році провели встановлення обладнання на шести котельнях. Ще одна котельня не закінчена, — сказала Тетяна Єрмолаєва у відеозверненні. — Маємо велику надію, що найближчими днями закінчимо. Запускаємо по одній котельні, для того, щоб після закінчення канікул навчальні заклади мали теплі приміщення і діти мали можливість там навчатися, — йшлося у відеозверненні.

Та у перший день навчання після канікул не всі учні змогли розпочати навчання у теплих класах.

— Моя дитина навчається

у першому класі Козятинського ліцею. Напередодні вчителька написала у вайберському чаті, що діти не вийдуть у ліцей. Причина — холодно, — розповіла козятинчанка Оксана. — Перед цим ми теж навчалися три тижні дистанційно. Це дуже важко, тому що і робота, і онлайн-навчання з першачками — ці поняття не можна поєднати. Дітям потрібен контакт із вчителем. Я, як і більшість батьків першокласників, не розуміємо, чому не можна було зробити цих робіт по котельнях раніше, було літо, були канікули...

У понеділок, 7 листопада, ми розпитали про ситуацію з теплом у школах начальника управління освіти Козятинської міської ради Інни Мадей.

— У котельні, яка опалює опорний ліцей і перший дитячий садочок — роботи поки що тривають, — сказала Інна Мадей. — Сподіваємось, що найближчим часом все запрацює.

За словами Інни Мадей, всі інші котельні підключені, працюють, в школах дали тепло. Там, де газове опалення — також слід зачекати день-два. В центрі дитячо-юнацької творчості, де навчаються перші

У шостій котельні, яка опалює Козятинський ліцей та перший садочок, встановлюють нове обладнання. На питання до робітників, коли подадуть тепло, відповіли — як тільки, так відразу

класи першого та другого ліцею, тепло обіцяли пустити вже у понеділок. Так і зробили. У вівторок, 8 листопада, у приміщенні вже були теплі батареї.

Що стосується сільських шкіл громади, то у всіх вже тепло, у школах свої котельні.

Що стосується сільських шкіл Козятинської громади, то у всіх вже тепло. У школах є свої котельні

— По селах проблем нема. Дивляться по температурному показнику в закладі, регулюють температуру, — підсумувала Інна Мадей.

А що ж з Козятинським опорним ліцеєм? Чекали до середи. Але тепла там так і не дали.

На гарячу лінію «RIA-Козятин» надходять дзвінки — коли діти підуть навчатися, коли котельня запрацює?

Питання, які хвилюють батьків, ми переадресували міському голові Козятина Тетяні Єрмолаєвій

— Роботи у шостій котельні ще тривають, найближчими днями їх закінчать і подадуть тепло, — відповіла нам Тетяна Єрмолаєва. — П'ять котелень зроблені, а 6-та — ще в роботі. В Україні немає обладнання, від слова немає зовсім, в країні війна. В першу чергу обладнання надають там, де розбомбили котельні.

У нас у котельнях повністю нове обладнання, крім труби. У нас пусті котельні були, бо 15 років топили «інвестори». В минулому році топили ми на їхньому обладнанні, а в цьому році в нас у шести котельнях

(шосту закінчують) повністю нове обладнання.

Стосовно того, які прогнози на шосту котельню, мер відповіла — найкращі «вчора».

— Хочу так я, і бригади, які працюють, і підрядники. В мене немає великого задоволення з самого ранку отримувати дзвінки та негативні дописи. Але це дуже величезний проєкт, мабуть за останніх 30 років більшого проєкту, ніж цей, не було. Так, ми не змогли розпочати його у квітні, тому що війна, держава не дозволяла, потім почала потроху відпускати, є особливості, суди. Ми продовжуємо бути в судах з попередніми підрядниками. Це не так все просто. Але шоста котельня буде запущена. Треба трохи почекати. Можливо це буде завтра, можливо в п'ятницю, можливо сьогодні. Все буде добре.

У козятинських храмах пройшла батьківська субота

В'ЯЧЕСЛАВ ГОНЧАРУК

Дмитрівська поминальна субота, її ще називають батьківською суботою, православні віруючі відзначають у найближчу суботу до дня святого Дмитра (8 листопада). Цього року поминальна субота припала на 5 листопада. В цей день ми побували в церкві Покрови Пресвятої Богородиці, де настоятелем храму протоієрей Василь Влізлю.

Почалося церковне Богослужіння о 8-й годині ранку. Службу Богу отець Василь почав з молитви за наших воїнів. Цілу годину він просив у Бога здоров'я для наших захисників і миру в Україні. Після цього

священник став проводити панахиду за загиблими.

Після панахиди священник розповів, що Дмитрівська поминальна субота — це день, коли віряни згадують своїх родичів, моляться за їхню душу, роблять добрі справи та допомагають нужденним. Молитва за померлих є священним обов'язком кожного християнина. Потрібно не забувати у дні особливого поминання померлих прийти до храму, як до того місця, звідки, за словами священника, починається Царство Боже на землі, а потім додав, що близькі люди не перестають бути близькими, навіть коли відлітають на небо.

— Сьогодні кожен згадає тих, кого так бракує поряд. І нехай буде менше сліз і більше чудових спогадів, пов'язаних із нашими дорогими людьми, які спостерігають за нами згори. Наші близькі не померли, вони живі, а ми повинні їх шанувати вічно. Вічно тому, що й співається вічна пам'ять і вони вічно живі. Живі перед Богом і перед нами. Тому коли ми поминаємо за покій наших близьких, тим самим ми шануємо і виконуємо заповідь Богу, щоб шанували ми батьків своїх. Нехай їм там буде спокійно та затишно. А ми тут шануватимемо їхню пам'ять і зберігатимемо любов до них у наших серцях.

Волонтер оголосив про збір коштів

МАРІЯ ЛЕХОВА

Відкрили збір коштів на 10 самохідних артилерійських установок українського виробництва та комплектації. Потрібно зібрати сім мільйонів гривень. Про збір повідомив волонтер Влад Сівак.

«Ці термінатори вже продемонстрували свої можливості на нульовій лінії фронту і зараз їх присутність необхідна для підсилення українського контрнаступу на півдні, — цитуємо повідомлення. — Не дамо рашистам спокійно спати на нашій землі. Розірвемо. Знищимо. Помстимося. Тому давайте разом привітаємо наших богів війни з професійним святом і зробимо їх ще ефективнішими. Українських месників багато не буває».

Збиратимуть гроші на:

Покупку авто та його модифікація. Тип класу — пікап «SIVALKA» — артилерійська система з можливістю здійснювати пуск 24 ракет

Електронну систему наведення вогню.

Реквізити збору:

Посилання на Банку (Монобанк): <https://send.monobank.ua/jar/3ZUi59gVEv>

Номер картки Банки (Монобанк): 5375 4112 0039 2723

Номер картки Банки (ПриватБанк): 5169 3600 1711 9904

PayPal: vlad.sivak.vlad@gmail.com
Влад Сівак, нагадаємо, волонтер з Козятина, засновник концертної агенції «SIVAK. Concert agency». Раніше він збирав кошти на дрон та автівки для ЗСУ.

СКІЛЬКИ КОШТУЮТЬ СВІТЛОВІДБИВАЮЧІ ЕЛЕМЕНТИ

Гроші ■ Вуличне освітлення не працює, а це значить, що переходити дорогу та ходити узбіччями в темний час доби стало небезпечніше, бо водії не завжди бачать пішоходів. У поліції радять користуватися світловідбиваючими елементами. Ми поцікавилися, чи можна їх купити в Козятині і скільки це коштує

ОЛЕНА УДВУД

У парламенті пропонують штрафувати пішоходів, якщо вони в темний час доби пересуваються проїжджою частиною та узбіччям без світловідбиваючих елементів. Відповідний законопроект зареєстрували наприкінці жовтня. Поки що Верховна Рада його не розглядала, втім, для того, аби подбати про власну безпеку, не варто чекати введення штрафів. Адже темніє рано, ліхтарі не працюють, а деякі вулиці, такі як колишня Матросова, взагалі не мають тротуарів, тож пішоходам подекуди не залишається нічого іншого, як ходити узбіччями. Ще більша небезпека

зараз для велосипедистів, адже якщо пішоходи ще можуть вийти на тротуар там, де він є, то велосипедисти рухаються виключно проїжджою частиною.

Аби стати помітнішими для водіїв, у Хмельницькому районному відділі поліції рекомендують вдягати світлий одяг, вмикати ліхтарики або носити флікери. Це спеціальні елементи, які відбивають світло. Ми пішли подивитися, чи є вони в продажу у наших магазинах.

Спочатку зазирали до канцелярії. І тут нас спіткала невдача, тому що тут світловідбивальних елементів не продають.

— Колись були у формі браслетів, але зараз їх немає, — кажуть

у магазині. — Ще були брелоки-смайлики. А більше нічого не було.

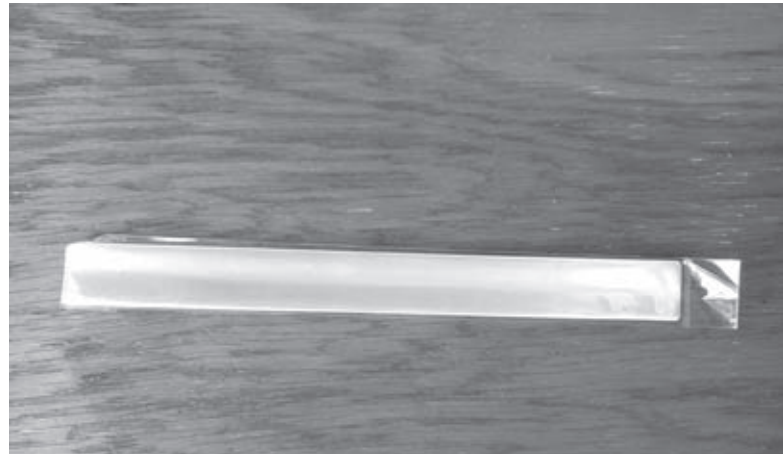
Ми попрямували до канцелярії під номером два. І знову нам не пощастило — світловідбивачі були в наявності, але їх розібрали.

— Були і стрічки, і лапки, — каже власниця магазину. — Стрічки у формі лінійки. Їх можна було почепити, куди хочете:

Знайти світловідбивачі у козятинських магазинах виявилось не просто. Продавці кажуть, що вони зараз користуються попитом

хочете на сумку, хочете на руку. На велосипед брали. Коштували 11 гривень. І набір з чотирьох рук по 10 гривень. Їх можна було клеїти і до рюкзака, і до одягу. Буквально сьогодні забрав чоловік, вигріб все, що є.

У канцелярії кажуть, світловідбивачі користуються попитом. Їх купували і дорослі для себе, і дітям. Замовляти ще будуть, тож порадили нам прийти наступного тижня.

Це не лінійка. Це — браслет із світловідбиваючим елементом

Після канцелярії ми попрямували до магазину промислових товарів. Самі на полицях світловідбивальних елементів не знайшли, тому звернулися до консультанта. Втім у цьому магазині світловідбивальних елементів також немає.

Нарешті з четвертої спроби нам вдалося їх знайти, у канцелярії.

— У нас в наявності є такі наклейки у формі ручок та м'ячків і такі лінійочки, — показує продавчиня. — Є коротші, є довші. Їх можна і до портфеля чіпляти, і до куртки.

— Чи користуються вони попитом? — питаємо.

— Так. Відколи написали, що вночі треба ходити зі світловідбиваючими елементами, то зараз починають купувати. На велосипеди купують. Я, до речі, мамі своїй вчора почепила. Малій на куртку, собі на сумку також взяла.

— Скільки вони коштують?

— Лінійки маленькі по 12 гривень, великі — 18. Вони згинаються. По 8 гривень наклейки.

— Вони нейтральні, без малюнків, — додає продавчиня з відділу поверхом вище.

У Козятин з Німеччини приїхало авто з допомогою

АНАСТАСІЯ КВІТКА

Кілька місяців перемовин із жителями Німеччини, і у понеділок, 7 листопада, від фонду «Допомога миру Гросостхайм» до Козятини приїхало велике авто з допомогою для медичної галузі і мешканців. Розповіли, як вийшли на контакти Леоніда Криницького з Німеччини, батьки якого жили у нашій Титусівці.

«Понеділок виявився непростий, але завжди в житті є місце диву і радості. Багато разів писала листи-звернення до наших земляків, які народились, вчилися в нашій громаді, а далі доля роз-

селила по всій планеті. Це в прямому сенсі цього слова — планеті. Прохання підтримки для громади, ви можете вибрати самостійно отримувача: лікарню, школу, мешканців. Будьте амбасадором своєї малої Батьківщини, ви тут маєте родичів, друзів, багато чекає вашої підтримки, зателефонуйте, підтримайте», — написала Тетяна Єрмолаєва — козятинський міський голова.

Далі, як повідомляє очільниця громади, одного дня їй зателефонували і дали номер для спілкування Леоніда Криницького з Німеччини. Його батьки жили у нашій Титусівці. До 20 років

він проживав з батьками у Дніпрі, а потім вони переїхали до Німеччини.

Кілька місяців перемовин і 7 листопада від фонду «Допомога миру Гросостхайм» до Козятини приїхало велике авто з допомогою для медичної галузі і мешканців.

«Усю допомогу організував і надіслав Фонд «Допомога миру Гросостхайм». Вдячність фонду за таку дієву і важливу підтримку громади. Вдячність організації «Фармацевти без кордонів» за згоду надати медицину, яку фонд закупив для вас. Окрема подяка голові фонду Крістоферу Хан», — підсумувала Тетяна Єрмолаєва.

Можете поділитися одягом та взуттям

АНАСТАСІЯ КВІТКА

Волонтер із Козятини Сергій Сиваківський паралельно зі своїм основним волонтерським напрямком (пошив одягу-трансформера для поранених бійців) вирішив організувати ще один. Це збір та безкоштовна передача одягу і взуття для ВПО та малозабезпечених громадян. Про свій ще один, не менш важливий напрямок волонтерської діяльності він повідомив:

«Те, що для нас можливо здається зайвим, для когось — розкіш. Ми з вами маємо дітей, які швидко ростуть і їх одяг, взуття вже їм не підходять, хоча він і в гарному стані. Ми самі поправляємось, худнемо чи просто купуємо нову гарну річ і забуваємо про теж пристойні речі, які лежать в наших шафах. Вони можуть комусь допомогти», — написав Сергій у фейсбуці.

Благодійники зможуть упакувати та відправити одяг та взуття безкоштовно. Проект «Нова Пошта Гуманітаріан» щомісяця виділятиме певну суму на оплату цієї вартості.

Доставлені посилки Сергій Сиваківський передаватиме до козятинського Центру гуманітарної допомоги, який знаходиться в Будинку культури.

В Центрі його відсортують і люди, які потребують, зможуть безкоштовно його отримати.

— Розпочав проект, звернувшись до своїх сусідів, мешканців «ЖК Фемелі» с. Гатне та жителів села Гатне (передмістя Києва). Понад десяток родин зголосились допомогти. Перше відправлення вже передали, дякую родині Панасюків, інші в дорозі. Якщо ви маєте бажання та можливість допомогти, пишійте у приватні повідомлення, — підсумував Сергій.

ДОГОВОРИ З ДИРЕКТОРАМИ ШЕСТИ ШКІЛ СУД ВИЗНАВ НЕЧИННИМИ

Резонанс ■ Торік на конкурсі обрали нових очільників для половини шкіл Козятинської громади. «Директорів призначили незаконно», — заявив депутат міської ради і разом із колегою по фракції подав до суду. Що вирішила Фемида — читайте у нашій публікації

ОЛЕНА УДВУД

Минулого року справжнього галасу наробила новина про те, що у шкіл № 1, 2, 3, 5, школи-гімназії-дитячого садка імені Володимира Підгорбунського та школи у Сестринівці мають змінитися директори. У чинних на той момент керівників завершилися терміни дії договорів і продовжувати контракти не стали. Хоча більшість із них очолювали навчальні заклади не один десяток років.

Щоб знайти нових керівників для шести шкіл, оголосили конкурси. Свої кандидатури подавали педагогічні працівники, завучі та діючі на той момент директори, причому не лише зі шкіл Козятинської ТГ, а й сусідніх громад. Першими визначилися із тим, хто керуватиме Сестринівською школою та школою-гімназією-дитячим садком імені Володимира Підгорбунського. Наприкінці червня відбулися конкурси для чотирьох міських шкіл.

Після того, як комісія визначила переможців, міський голова видала розпорядження про призначення на посади керівників закладів загальної середньої освіти. Із п'ятьма з них уклали договори строком на два роки. Лише з Наталією Левицькою, директором школи-гімназії-дитячого садка імені Володимира Підгорбунського, підписали контракт до 2027 року, поза-як до цього вона вже обіймала посаду керівника Кордишівської школи. Тоді як решта переможців конкурсів призначалися на посади директорів вперше.

ЗРОБИВ ПУБЛІЧНУ ЗАЯВУ

Під час позачергової 13 сесії міської ради, яка відбулася у липні минулого року, депутат Віктор Заїчко заявив, що міська рада в незаконний спосіб призначила директорів шкіл, тому

що, відповідно до закону, підписувати розпорядження про призначення на посади мала не міський голова, а начальник управління освіти. Більше того, на пленарному засіданні депутат сказав, що сам конкурс пройшов із порушенням процедури і назвав причини. По-перше, склад комісії затвердила розпорядженням міський голова, у той час як саме міська рада мала вирішувати, хто буде входити до комісії. По-друге, головою кожної з шести комісій призначили керуючу справами виконкому Аліну Тимошук, втім, за словами Віктора Заїчка, у комісії не мало бути посадовців міської ради.

Згодом Віктор Заїчко разом із депутатом Олексієм Каратеєвим подали позов до Вінницького

На користь депутатів, які позивалися до суду, з міського бюджету ще мають виплатити майже сто тисяч гривень

окружного адміністративного суду, щоб визнати протиправними та скасувати рішення міського голови. У позовній заяві вони зазначили, що Тетяна Єрмолаєва позбавила депутатський корпус повноважень та прав вносити пропозиції щодо кандидатур і брати участь у засіданні ради з питань затвердження членів конкурсних комісій на заміщення вакантних посад директорів шкіл та делегувати представників депутатського корпусу у члени комісії. Хоча у складі кожної з шести комісій була депутатка міської ради від партії «Європейська солідарність» Людмила Кудимець.

ІЗ ДРУГОЇ СПРОБИ

Спочатку суд відмовив Віктору Заїчку та Олексію Каратеєву

Влітку минулого року провели конкурси на директорів шести закладів загальної середньої освіти. Із переможцями уклали контракти

у відкритті провадження, відтак обранці подали апеляцію. Сьомий апеляційний адміністративний суд скасував відмову і направив справу на розгляд назад до Вінницького окружного адміністративного суду.

Судове засідання, на якому розглядали справу, відбулося аж на початку липня цього року. Суд задовольнив позов лише частково: визнали протиправними та скасували лише розпорядження міського голови про затвердження складу конкурсної комісії на заміщення вакантних посад директорів шкіл.

Депутати черговий раз подали апеляцію, мотивуючи це тим, що, на їх думку, комісії, які проводили конкурс і приймали рішення стосовно кандидатів на посади директорів шкіл, не були повноважними. Серед причин, які обранці зазначили в апеляційній скарзі, було те, що до складу комісії включили керуючу справами виконкому

Козятинської міської ради та начальника відділу гуманітарної сфери Хмельницької райдержадміністрації, а представника від обласного управління державної служби якості освіти взагалі не делегували.

МОЖЕ БУТИ НЕ КІНЕЦЬ

Справу розглядали у вівторок, 1 листопада. Суд постановив визнати протиправними і скасувати рішення конкурсних комісій та розпорядження міського голови про призначення на посади директорів, а також визнати нечинними контракти, укладені з керівниками школи-гімназії-дитячого садка імені Володимира Підгорбунського, шкіл № 1, 2, 3, 5, та школи-дитячого садка імені Грушевського у Сестринівці.

«Потрібно було пройти через 1 рік та 4 місяці судової процедури. Заплатити більше 130 тисяч гривень судових та адвокатських витрат. Зрозуміло,

простим «смертним» такий шлях не під силу. Але ми знали, у що вв'язуємось. Та і зараз, смажачи яйця в таврійських степах, озирюючись навколо себе, на руїни, обличчя місцевих людей, твоїх побратимів, «сміжників» поранених, покалічених, загублених розумієш, що не дозволено в Вільній Україні такий рівень корупції.

Це наслідок виборів, шановні земляки, за пакети, політиленові з «гreckoю» з написом: від... і прізвище», — написав Віктор Заїчко на своїй сторінці у Фейсбук.

До слова, окрім скасування рішень, розпоряджень та контрактів, на користь депутатів, які позивалися до суду, з міського бюджету мають виплатити 90,6 тисячі гривень, аби покрити витрати на адвокатські послуги та судовий збір за подання заяв.

Додамо, що у цій історії може бути продовження, тому що постанову можна оскаржити у касаційному суді. На це в обидвох сторін є час до кінця листопада.

У селі Вернигородок місцевий мешканець задля розваги влаштував стрілянину

МАРІЯ ЛЕХОВА

У Хмельницькому районі місцевий мешканець почув постріли та викликав поліцію. Як виявилось, стрілянину влаштував підмелевий молодий чоловік.

Третього листопада близько 22.40 на лінію «102» повідомили, що у селі Вернигородок Глухо-

вечької територіальної громади чути постріли. На місце події прибув екіпаж поліції.

Поруч із місцем події інспектори застали п'яного молодого чоловіка.

— 24-річний місцевий житель зізнався, що це він здійснив постріли, але коли помітив поліцейську автівку, викинув зброю.

За кілька хвилин поліцейські розшукали зброю у траві неподалік місця вчинення правопорушення, — розповідають у відділі комунікацій поліції Вінницької області. — Надалі зловмисник розповів, що окрім пістолета у нього є й інші заборонені предмети. За місцем проживання правопорушника працівники поліції виявили та ви-

лучили корпуси гранат «Ф-1» й «РГД 5» та запали до них.

За даним фактом правоохоронці відкрили кримінальне провадження. Вилучені заборонені предмети направили на експертизу. Потерпілих чи пошкоджених внаслідок пострілів майна немає.

Стрільцю тепер загрожує до семи років ув'язнення.

НА СТАДІОНІ СОБАКА БЕЗ ПОВІДКА І НАМОРДНИКА ЗАГРИЗ КОТА

Небезпека ■ Козятинчани порушують рішення виконкому Козятинської міської ради і гуляють зі своїми собаками на стадіоні «Локомотив». А днями там стався прикрий випадок — собака, якого власник вигулював без повідка та намордника, напав на кота та загриз його. Як цю ситуацію прокоментувала директорка стадіону?

АНАСТАСІЯ КВІТКА

Минулого тижня козятинчани в соцмережах жваво та емоційно обговорювали пост мешканки міста Ляни Дитрих. Жінка розповіла жахаючу історію, яка трапилася на її очах на місцевому стадіоні «Локомотив».

«Лікар, поважна особа, прогулювався на веломашині, а поруч біг породистий собака без повідка та без намордника, — написала Ляна. — Собака, побачивши котика, який пробігав поруч, зірвався і що, котик мертвий, ранок пропав, настрої погані».

СОБАЦІ ЗАДОВОЛЕННЯ, А НАМ — СТРЕС

Ім'я та прізвище чоловіка жінка не написала, але повідомила — це досить знана у Козятині персона. Налякана та шокована тим, що сталося, Ляна зробила зауваження власнику пса. Мовляв, вигул собак на стадіоні не дозволений. А якщо вже і вигулювати собаку, то з повідком та намордником.

«Цей чоловік для свого собаки зробив задоволення, а для нас стрес. Директору стадіону зауваження. Варто слідкувати за цим, бо сьогодні котик, а завтра — людина».

Цей допис викликав у козя-

На вході до «Локомотива» є попередження про заборону вигулювання собак. Але власники чотирилапих не звертають на нього увагу. А деякі навіть не одягають намордники на великих собак. Через це трапився прикрий випадок

тинчан бурхливі обговорення. Воно і не дивно, адже у місті вже тривалий час існує загроза від бродячих псів, які часто обгавкують та нападають на перехожих. Чимала проблема і з вигулом домашніх улюбленців, адже спеціально відведеного для цього місця у Козятині немає.

Звісно, реакції людей на таку подію були різні. Одні звинувачували директора стадіону та охоронця, що не слідкують за дотриманням правил, інші засуджу-

вали власника собаки. Писали й докори свідкам цієї події. Мовляв, чому не викликали поліцію, чому приховують ім'я господаря пса та чому не припинили це свавілля відразу після скоєного, як то кажуть, по гарячих слідах. Але у всіх без винятку такий випадок викликав занекоєння та обурення.

ЯКІ ШТРАФИ ЗА ВИГУЛ СОБАК БЕЗ ПОВІДКІВ І НАМОРДНИКІВ

З однієї сторони, якщо говорити про порушення правил стосовно осіб, які вигулюють своїх чотирилапих на стадіоні, то тут повне попадання. Адже на вході на територію «Локомотива» висить табличка — згідно з рішенням виконкому Козятинської міської ради під номером 221 від 26 червня 2019 року вигулювати собак заборонено. А господар того пса, що загриз кота, порушив правила двічі, бо ще й вигулював свого улюбленця без намордника та повідка. Нагадаємо, минулого року в Україні набув чинності закон, який збільшує штрафи за вигул собак без повідків і намордників або в не відведених для цього місцях.

Згідно зі змінами, за таке (крім порід, не внесених до списку небезпечних) можна отримати попередження або штраф від 170 до 340 гривень. Для посадових осіб — попередження або штраф від 340 гривень до 850. Якщо порушення вчиняється повторно протягом року, то штраф для фізичної особи збільшується до 510 гривень, для посадової — до 1020. А якщо порушення супроводжується шкодою здоров'ю людини або її майну, то фізичній особі загрожує штраф від 1700 до 3400 гривень із конфіскацією тварин, посадовим особам — від 3400 до 5100 гривень із конфіскацією тварин.

З іншого боку — зона Водокачки, зокрема, і стадіон «Локомотив» — одна із найулюбленіших місць відпочинку козятинчан. Сюди приходять як дорослі, так і малі діти, адже поруч є спортивний та дитячий майданчики, тут відриваються футболісти та вболівальники, тут є зручні лавочки та мальовнича природа. І чимало містан приходять сюди із своїми домашніми улюбленицями. Бо більш і немає куди.

«Я не знаю, як достукатися до людей»

Ситуацію загалом про вигулювання собак на стадіоні та зокрема про останній випадок прокоментувала директор «Локомотива» Наталія Добржанська.

— Розумієте, на стадіон є кілька входів. Один директор фізично не може стати на всіх трьох одразу, — каже пані Наталія. — Якщо людина з собакою йде о 5 годині ранку, то вибачте, в мене робочий день розпочинається о 8.00. Те, що від мене залежало — написати вивіску, яку люди читають і

дотримуються — то все на совісті людей. Що стосується охоронців, то на стадіоні їх немає. Є працівники, які обслуговують територію — замітають, косять, прибирають. Тобто, вони не можуть бути в той момент і бачити все. Так, якщо ми бачимо, що людина вигулює пса на стадіоні, то робимо зауваження. В будь-якому випадку, кажемо одягнути повідок і якщо є пакетик — будемо вдячні. В принципі, ходять одні і ті ж самі. Коли в нас був пік переселенців,

то вони і з намордниками вигулювали своїх собак, і з пакетиками. Навіть запитували, куди викидати собачі відходи? Але знову ж таки, стадіон — це територія, де займаються люди спортом, для чого тут ходити з собаками. Є інша сторона — «острів». Там — будь ласка! Але люди мають таку звичку заходити не через центральний вхід, а через боковий. На жаль, це не перша ситуація. Я не знаю, як достукатися. Люди повинні самі розуміти. Отака ситуація.

Назвали імена військових, які затримали гвалтівника у міському парку

МАРІЯ ЛЕХОВА

У парку Козятини на місцеву жительку напав неадекват. Він душив жінку та намагався зґвалтувати. Крики про допомогу почули військові. Вони врятували жінку, як мінімум від зґвалтування, а можливо, й від смерті.

Інцидент стався вночі 27 жовтня у Козятині. П'яний раніше судимий 33-річний житель Одеської області намагався зґвалтувати й пограбувати 37-річну жінку.

У цей час військовослужбовці одного з підрозділів охорони Держспецтрансслужби МО України охороняли об'єкт інфраструктури.

«Близько опівночі солдати Андрій Єрохов та Анатолій Трегубов заступили на варту. Раптом нічну тишу розірвав пронизливий жіночий крик.

Десь неподалік жінка благала про допомогу. Вартові миттєво доповіли начальникові варті про подію й вирушили в напрямку, звідки почули крики. Пробігши кількасот метрів у світлі ліхтарів, солдати побачили чоловіка, який намагався душити напівпритомну жінку. З огляду на те, що штани насильника були зняті, подальші наміри зловмисника були зрозумілими, — розповідають про рятівників на сайті agnyinform. — Військовослужбовці миттєво зорієнтувалися в ситуації та затримали зловмисника. Цим горе-гвалтівником виявився раніше двічі засуджений за грабїж та незаконне зберігання наркотичних речовин громадянин А. 1989 року народження.

За порятунок жінки та запобігання скоєнню кримінального злочину військовослужбов-

ців Андрія Єрохова й Анатолія Трегубова заохочено владою командира підрозділу охорони.

У відділі комунікацій поліції Вінницької області зазначають, що затриманий зловмисник неодноразово раніше судимий за майнові та наркозлочини. У вересні цього року він звільнився з місць позбавлення волі, де відбував покарання за крадіжку.

— Наразі правопорушник затриманий у процесуальному порядку та поміщений до ізолятора тимчасового тримання, — відзначають у поліції. — За цим фактом слідчі розпочали кримінальне провадження за ч. 3 ст. 15, ч. 1 ст. 152 (замах на зґвалтування) та ч. 4 ст. 186 (замах на грабїж) Кримінального кодексу України. За такий злочин затриманому загрожує до 10 років позбавлення волі.

БЕЗ ДАХУ І СКЛА, А ДЕЯКІ ВЦІЛІЛИ

Благоустрій ■ Декілька років тому в Козятині облаштували зупинки громадського транспорту за сучасними європейськими стандартами. Втім, цивілізація прижилася не всюди

ОЛЕНА УДВУД

Більшість автобусних зупинок у нашому місті — спадщина СРСР, тому що ті, які облаштували за часів Незалежності, можна порахувати на пальцях. Та у 2018 році місто почало переходити від зупинок громадського транспорту за радянськими стандартами до європейських. Тоді на тій стороні і біля училища встановили нові прозорі зупинки, на кшталт таких, які ми бачимо на вулицях Вінниці. Наступного року цивілізація дісталася ще й до центру — сучасна зупинка з'явилася на Пилипа Орлика. Ще по одній облаштували у південно-західній частині міста — на вулиці Ярослава Мудрого та на ПРБ. На самі зупинки витратили з міського бюджету майже 200 тисяч гривень. Шкода, що деякі з них за три роки вже в такому стані, що страшно глянути.

Почнемо ми із зупинки біля ліцею № 5. Пам'ятаєте, саме довкола неї два роки тому виникло найбільше галасу. Усе через те, що на скляних панелях цієї

зупинки напис «Vinnitsa City», герб нашого обласного центру і зображення відомої водогінної вежі на Європейській площі. Це помітили козятинчани, зробили світлину і фотографія облетіла соцмережі. Дехто відреагував спокійно, мовляв, і що тут такого. Та були люди, які цього не зрозуміли.

Ця зупинка наймолодша серед

Найгірша ситуація із прозорою зупинкою на вулиці Пилипа Орлика. До речі, вона з-поміж усіх нових зупинок була найдешевшою

усіх прозорих зупинок у місті. Але на перший погляд так про неї не скажеш. Чи то був ураганний вітер, чи, може, «постарався» хтось із мешканців, але двох скляних панелей тут уже немає. Не в кращому стані і лавка — повиривали щаблі так, що сидіти на ній тепер неможливо. А враховуючи купу сміття в урні, яка без

Лавка на зупинці біля ліцею № 5. Коментарі тут зайві

перебільшення ледь не перевалюється через край, можна зробити висновок, що до всього іншого прибирають тут не надто часто.

Двом іншим прозорим зупинкам у південно-західній частині міста пощастило більше. Там і скло не вибите, і лавки цілі. Щоправда, над прозорою зупинкою на провулку Василя Пирогова (колишній провулок Першого травня) трохи «почаклували» — судячи з отвору на металевій конструкції в лівій частині, від неї щось відкрутили. Припускаємо, що це могла бути урна, тому що біля решти зупинок смітнички є, а тут немає. Додамо, що саме цю зупинку вже доводилося одного разу лагодити — два роки тому там замінили скляні панелі, одну з яких пошкодив буревій, а іншу вибили люди.

Та найгірша ситуація із прозорою зупинкою на вулиці Пилипа Орлика, що в центрі міста. До речі, вона з-поміж усіх нових зупинок була найдешевшою. Її замовляли без бічних панелей, тому вийшло трохи зекономити.

Такий вигляд має прозора зупинка у самісінькому центрі міста. Тут немає даху

Там ціле скло. Цілі й лавочки, жоден щабель не вирваний. Втім, сидіти на зупинці можна лише в суху погоду, тому що коли йде дощ, на голову буде капати. А все

через те, що на зупинці немає даху. Хочеться сподіватися, що його просто вирвало вітром і це не справа рук когось із козятинчан.

Цю зупинку одного разу вже доводилося лагодити. Добре, що скляні панелі вцілили досі

У турнірі перемогли волейболісти ліцею № 7

ІНФОРМАГЕНЦІЯ RIA

У п'ятницю, 4 листопада, в спортивній залі КДЮСШ проходить благодійний турнір з волейболу на підтримку ЗСУ. Організаторами змагань були управління освіти та спорту і профспілка закладів освіти Козятинської територіальної громади.

В змаганнях брали участь волейболісти Кордишівської, Флоріанівської гімназій команда ЗДО № 5 Козятинської міської ради, ліцеїв 1, 2, 3, 5, 7 та опорного ліцею управління освіти

та спорту. Головним арбітром на цих змаганнях була знаний фахівець волейболу Людмила Володовська.

Спочатку команди учасниць волею жереба були розбиті на групи, а потім переможці груп змагалися у головному фіналі.

Перше місце виборолала команда КЗ «Ліцей № 7 КМР» (стара назва — школа-гімназія дитячий садок ім. Підгорбунського). Друге місце і срібні нагороди у команди ЗДО № 5. Володарями бронзових нагород стали команда волейболістів опорного Ліцею комунального закладу Ко-

зятинської міської ради.

Решта команд-учасниць були нагороджені подарунками за участь у змаганнях та грамотами за зайняте місце.

Разом з тим голова профспілкового комітету Надія Довгань оголосила, що під час змагань на підтримку ЗСУ було зібрано 7 тисяч 500 гривень, до них доплюсували 13 тисяч гривень, які збрала на підтримку ЗСУ профспілкова організація. Тож козятинськими освітянами буде перераховано на підтримку і перемоги над ворогом 20 з половиною тисяч.

Потрібні гроші на пам'ятник атовцю

В'ЯЧЕСЛАВ ГОНЧАРУК

Під час похоронів одного з Героїв України на Алеї слави міського кладовища до нас звернувся наш земляк Дмитро Алексєєв. Він вже давно хоче допомогти батькові захисника України Юрію Нюхалову облаштувати на Алеї слави могилку його сина Геннадія Нюхалова. Учасник АТО/ООС Геннадій Нюхалов отримав на фронті серйозні поранення, довго лікувався і внаслідок отриманих травм помер. Його поховали на Алеї слави міського кладовища, та

у родичів захисника України немає можливостей поставити йому пам'ятник. Дмитро хоче через пресу звернутися до всіх козятинських підприємців, щоб склалися грішми і замовити пам'ятник померлому Герою.

«СКІЛЬКИ ТРЕБА МОЛОКА, ЩОБ ЗАРОБИТИ НА ЖОМ ДЛЯ ХУДОБИ?»

Що по чому ■ Ціни на крупи, овочі та м'ясо стабілізувалися. На яйця ціна трохи впала та кажуть, що не надовго. Багато птахофабрик через війну припинили своє існування, надія тільки на домашню курку. До вашої уваги ціни, які були у вівторок, 8-го листопада

В'ЯЧЕСЛАВ ГОНЧАРУК

Цього разу ми цікавилися цінами на «хитрому базарчику», на «кругу», подивилися, які ціни на овочі у «Форі».

На «кругу» продають овочі, молоко, зерно пшениці, кукурудзи і хто не зумів спродати в базарний день на «хитрому» базарчику м'ясну продукцію, може спробувати щастя на «кругу» чи десь в іншому місці. До речі, білокачанна капуста на «кругу» вже три тижні — 12 гривень за кілограм.

На «хитрому базарчику», що біля ринку «Хлібодар», баклажани — 85 гривень за кілограм. Місяць тому за них правили 70 гривень, помідори в середньому — 70 гривень, огірки салатні тягнуть на 100 гривень за кілограм. До речі, в дорогій «Форі» найдорожчі огірки 74,69. Домашніх помідорів вже нема, то й ціна на них на вулиці Земляка 65–70 гривень.

Щодо інших овочів, то червоний буряк місяць тому можна було купити від 15 до 19 гри-

вень, тепер за нього правлять 11 і на гривню дорожче у «Форі». Морква коштує від 24 до 33 гривень за кілограм, цибуля — від 29 до 35 гривень, зелень 10–15 гривень за пучок, ціна залежить від величини пучка і щедрості продавчині.

Капуста білокачанна на гривню додала в ціні. Тепер її продають по 15 гривень за кілограм, пекінська капуста коштує 45, а кабачки стрибнули у ціні з 18 гривень на 70.

Ціни на фрукти: лимони — 80, гранат — 130, ківі — 100, виноград — 85, хурма — 90.

Ціна ходових круп після незначного здорожчання стабілізувалася. Гречка — 60 гривень за кілограм, рис круглий — 53, пропарений — 55, булгур 45–50 гривень.

У вівторок, 8 листопада, в павільйоні найдорожче сало продавали за 200 гривень, найдешевше коштувало сотню. Підчервина — 250 за кілограм, м'ясо (задня частина) — 150. На вулиці Василя Земляка тоненьке сало було по 150, свинина (задня части-

Восьмого листопада покупців найбільше цікавили товари повсякденного вжитку

на) — 140 за кілограм. Ошийок, биток і балик 160–170 гривень. М'ясо птиці на «хитрому» базарчику по 100. Філе курки в «ракушках» від 115 до 130 гривень за кілограм.

Вибір риби був великий: гарний карась і товстолоб — по 50, щука від 80 до 100, короп — 80, білий амур — 80, судак — 80 гривень за кілограм. У великому асортименті свіжоморожена і не зовсім свіжоморожена риба. Її ціна від найдешевшої салаки по 65, до сьомги — 420 гривень

за кілограм. Ми купили 2 кілограми мойви по 85. Зовні риба ніби свіжа, а за фактом шось з нею не те.

Ціна на молочну продукцію від початку повномасштабного російського вторгнення до жовтня була сталою, а в листопаді змінилася.

— Це скільки треба продати молока, щоб заробити 17 тисяч на жом для худоби, — кажуть продавці молочки. — Ми не піднімали ціну, але подорожчало на ринку все, то й ми підняли

ціну на 5–10 гривень.

Ми попросили продавчинь молочки, щоб вони нам розтлумачили, що здорожчало на 5 гривень, а що на 10. Виявляється, на 5 гривень дорожчим стало півкіла сиру, на кілограмі — 10 гривень.

Півторачка молока коштує 35–30 гривень. За 25 можна купити молоко на кисле. Сепараторна сметана — 90 гривень за півлітра. Сир коров'ячий 110–130 гривень за кілограм. Масло домашнє — 300 гривень.

Кінцівка матчу була грубою, а суддя втомився виписувати гравцям картки

В'ЯЧЕСЛАВ ГОНЧАРУК

У суботу, 5 листопада, на Козятинському стадіоні «Локомотив» проходила гра № 1. До місцевого «Локомотива» завітали футболісти ВО ДЮСШ Вінниця. Це була гра 7-го туру чемпіонату Вінницької області з футболу серед аматорів.

Футболісти Вінницької ДЮСШ і наш «Локомотив» до звітного туру були сусідами по турнірній таблиці. «Локомотив» у четвертому турі зіграв 1:1 з «Променем» і мав одне залікове очко, а Вінницький ДЮСШ розписав безголови м'ячі з «Горизонтом» (Хоньківці) та «Локомотивом» зі Жмеринки. Після 6-ти турів «Локомотив» посідав останню сходинку турнірної таблиці, а їхні суперники перебували на сходинку вище. Господарі поля виступали в своїй традиційній синьо-малиновій формі, вінничани — у білосніжних футболках і трусах.

Початок матчу був за «Локомотивом». Вони до середини тайму більшу частину ігрового часу володіли м'ячем. З другої половини першого тайму гра вирівнялась.

В окремих епізодах вінничани

добре комбінували в середині поля. До небезпечних моментів справа не доходила, тому що на підступах до карного майданчика захист «Локомотива» грав надійно. Так і завершилась перша сорокап'ятихвилинка з нулями на табло.

Після перерви гра проходила в тому ж ключі, що й кінцівка першого тайму. Вінничани намагалися комбінувати, а захист «Локомотива» вдало перекривав вільні зони. А після навісів у боротьбі гравці «Локомотива» заволодівали м'ячем і починали свою атаку.

Невідомо, як би ця гра завершилась, якби не обрізка команди господарів в зоні захисту. Гравці ДЮСШ за подарунок не дякували, а розіграли м'яч і відкрили рахунок.

Відновивши гру з центру поля, господарі пішли вперед і в одній атаці ледь не зрівняли рахунок. В тому епізоді завершальному удару по воротах бракувало точності. От тільки запалу гравцям «Локомотива» вистачило на якихось 10 хвилин. Чи то вони втомився, чи на них вплинув епізод, коли гравець «Локомотива» пресингував білосніжного, а той відступаючи в сторону своїх во-

рті, різко розвернувся і прокинув м'яч собі на хід між ногами гравця «Локомотива». Але з 26-ї хвилини другого тайму гра втратила видовищність і проходила з елементами не спортивної поведінки на полі. Відверті порушення футбольних правил змушували арбітра зустрічі зупиняти гру і виписувати гравцям гірчичники. Дійшло навіть до того, що гравця «Локомотива» видалили з поля.

Коли в «Локомотива» стало на одного гравця менше, їхня гра трохи оживилась. До загроз воротам гостей не дійшло, але ж грали так, як повинні були грати протягом усього матчу.

Фінальний свисток судді зафіксував перемогу команди, у складі якої 14-річні та 17-річні гравці. Ми вітаємо футболістів спортивної школи з першою перемогою в чемпіонаті. Разом з тим, дуже прикро, що здобули вони її у грі над нашим «Локомотивом».

Після гри футболісти Вінницької ДЮСШ стали фотографуватися на фоні нашого красеня стадіону. У них дійсно свято, а ми підійшли до шанувальників футболу і попросили їх, щоб вони прокоментували гру.

— А що тут коментувати, про-

Зупинка в грі через чергове порушення футбольних правил

грали 15-річним дітям, — кажуть вони.

А один із гумористів вболівальницької братії сказав написати, що футболісти «Локомотива» зробили жест доброї волі і піддалися молодим футбольним талантам.

Гумор сприймаємо як гумор, тільки на душі від цього не лег-

ше. Ще нещодавно ми мали в Козятині футбол, а тепер можемо тільки радіти за 9-х гравців команди, які виступають за лідера чемпіонату аматорів. Ще троє гравців «Моноліта» виступають у чемпіонаті України. Ось такий у нас в Козятині був футбол, ось така у нас була команда.

ПРОВОДЯТЬ БЕЗКОШТОВНІ УРОКИ УКРАЇНСЬКОЇ ДЛЯ ДОРΟΣЛИХ

Розвиток ■ Вперше у Козятині започаткували курси української мови для дорослих. До уроків долучаються не лише козятинчани, а й переселенці. На одне із занять завітали і ми. Розповідаємо, як відбувається навчальний процес і що про курси кажуть учениці

ОЛЕНА УДВУД

Три тижні тому в Козятинському центрі професійного розвитку педагогічних працівників стартували курси, на яких тонкошам державної мови навчають дорослих.

— Це була наша спільна ініціатива з консультантом Світланою Шеремет, яка відповідає за гуманітарний напрям, — розповідає Олександра Лубчинська, директор центру. — Потрібно було вигадати щось цікаве. Думали в першу чергу про переселенців, але потім зрозуміли, що і жителі нашого міста також потребують допомоги у вивченні української мови.

Ідею поділилися з педагогами і вони залюбки погодилися співпрацювати. Розробили програму, оголосили про набір у групу і наприкінці жовтня курси стартували. Тепер учасники двічі на тиждень відвідують уроки. На кожному новий викладач.

— Це вже третій тиждень у нас заняття, — продовжує Олександра Лубчинська. — За бажанням доєднатися до курсів можна на будь-якому етапі, просто знання з тих тем, які вже пройшли, не отримають. У нас різні учні. Є ті, хто погано володіє українською мовою. Є ті, хто просто хоче покращити свій рівень володіння українською мовою.

«Я ЧИТАЮ, А ВІН СМІЄТЬСЯ»

Заняття проводять у навчальній аудиторії. Тут все наче у справньому класі — є і дошка, і телевізор, і парти зі стільцями, що, правда, виставлені не в три ряди, як ми звикли бачити у школі, а в один суцільний ряд. Тож на цілу годину відвідувачі курсів поринають в шкільну атмосферу. До початку лекції залишається ще трохи часу і в кабінеті вже починають збиратися відвідувачі курсів. Серед них — Лариса Казмірчук. Жінка мешкає тут вже багато років, читає, пише і навіть співає українські пісні, але спілкуватися українською мовою їй дещо складно. Каже, чи то страх дається знаки, чи, може, просто звичка говорити російською.

— Коли до мене звертаються українською, я розумію, — розповідає Лариса. — Рідко таке може бути, щоб я чогось не зрозуміла. Я і відповідати можу україн-

ською, але буває таке, що забуду і переходжу на російську. У школі я не вчила українську мову. Чоловік у мене українською розмовляє. Перший рік, коли він мене привіз, у 87 році сюди, він сміявся. Ми в Житомирі йдемо. Він мені: «Прочитай «панчохи, шкарпетки, перукарня». Я російською читаю, а він сміється. А зараз я вже читаю добре. Я ж веду ще й гурток співів. І пишу. Я ніколи не пишу російською, тільки українською. Якщо є якась слово, яке я неправильно вжила, то підкреслюю його і наступного разу помилки вже не роблю. Треба мені ще вчитися і вчитися.

Поки ми спілкуємося, до кабінету заходить хтось із учнів і вітається.

— Як правильно — «добрий день» чи «доброго дня»? — перепитує викладач.

— Добрий день, — без роздумів відповідає Казмірчук. Це правило вона добре засвоїла.

Ларисі подобається вивчати щось нове. Тож аби підтягнути свою українську, одними заняттями на курсах жінка не обмежується.

— Я собі підключила вікторину «Український ерудит», ще у мене є одна група у вайбері, — продовжує козятинчанка. — В «Українському ерудиті» бувають незнайомі слова, то я заходжу в коментарі, читаю, що це таке. Буває, що у мене і чоловік не знає такого слова. Я і на групі у вайбері підписана, і сюди ходжу. Я собі поставила мету — до весни буду шпяхувати українською.

ОТРИМУЮТЬ ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ

За сусідньою партою сидить Ольга Дитрих. Жінка володіє українською, але спілкується суржиком. Тож ходить на курси для того, щоб позбутися в мовленні російнізмів. Для неї це вже четверте заняття.

— Вчителі настільки доступно все пояснюють, — ділиться враженнями Ольга. — Як для мене, то мені теми про рід іменників, прикметники, числівники не важливі. Але сюди приходять діти, які будуть здавати ЗНО, то це їм дуже добре. А ось мені вже подобаються теми про новинки українського правопису, основи ділового спілкування, правила наголошування слів,

На заняття завітало дев'ять учениць. Зібралася суто жіноча компанія

труднощі, формування орфографічної грамотності. Тому що прийменники і числівники куди ж застосую? От моя подруга вже здалася.

— Що берете з собою на заняття? — запитуємо жінку.

— Окуляри — це само собою. Нам видали папку, ручку та блокнот, — показує Ольга. — А це я вже собі докупила ручку. І дають завдання.

— Домашнє завдання? — перепитуємо.

— А як же! — відповідає наша співрозмовниця.

— Виконували?

— Наполовину, — сміється Ольга. — Ось виконувала. А це вчора дали.

Жінка дістає аркуш паперу із завданням на правопис при-

Курси української мови для дорослих триватимуть впродовж двох місяців. Доєднатися можна на будь-якому етапі

кметників. Треба розкрити дужки і визначити — два слова треба писати разом, окремо чи через дефіс.

— От як правильно написати «(кілька)складовий»? Треба видалити дужку, я так собі кумекаю, — каже Ольга Дитрих. — Минулого разу вчителька нас затримала на довго, бо у нас година часу, а вона настільки викладалася, що не встигала з тестами. Сказала нам: «Ні, тести ми ще пройдемо». І ми за п'ятнадцять хвилин до п'ятої тільки вийшли.

— Ви в житті переважно російською спілкуєтесь? — запитує жінку.

— Залізниця вся була російськомовна, — відповідає козятинчанка. — Я пропрацювала 37 років, то як ви думаєте? Мої

Урок завершився на солодкій ноті. Викладач Тетяна Гусаківська підготувала для учениць цукерки з побажаннями

діти вчилися в другій школі, друга школа була російська, чоловік російський. Зараз щоб щось сказати українською, мені треба зупинитися і подумати, як це його правильно перекласти. А це ж складно! От я хочу висловитися — і треба думати. Але вже як я пишу у фейсбуці, то пишу українською і якщо я щось не знаю, то в перекладач дивлюся.

ПРИЄМНИЙ СЮРПРИЗ НА ЗАВЕРШЕННЯ

Тим часом останні приготування до уроку вже завершилися. В аудиторії зібралось дев'ять учениць. Сьогодні у нас жіноча компанія. На початку заняття директор центру професійного розвитку педагогічних працівників Олександра Лубчинська представляє педагога, який читатиме лекцію.

— Сьогодні у нас викладач з ліцею №7 Тетяна Гусаківська, — каже директор центру.

— Де це в нас номер сім? — перепитує Ольга Дитрих.

— Це колишній інтернат, — відповідає Олександра Лубчинська. — Тетяна Василівна буде вас вчити правильно вживати числівники. Не лякайтеся самого слова «числівники». Можливо, сам термін вам і не потрібен, а от вживання в мовленні цих слів точно необхідне. Для багатьох з

вас, напевно, сьогодні буде новим, як правильно називати час. Буде дуже багато нюансів. Працюйте, гарної вам і плідної праці.

— Я надзвичайно хвилююся, — каже Тетяна Гусаківська. — Рада вітати вас на курсах.

Спершу — перевірка домашнього завдання. Треба було виконати дві вправи — в одній розкрити дужки, в іншій — виправити помилки. Учениці по черзі читали свої варіанти і всі разом розбиралися — правильний він чи не правильний. Після цього перейшли до теми лекції. Викладач розповіла, що таке числівник, які бувають його види і як їх відрізнити, як правильно називати дати. Щоб закріпити знання, разом виконували вправи. Аби зробити урок цікавішим, Тетяна підготувала інтерактивну презентацію.

Другу частину заняття присвятили часу. Педагог розповіла, як правильно запитувати про час і як правильно відповідати, котра година. І знову практика — на екрані телевізора з'являється картинка із циферблатами. Завдання — сказати, котру годину показують стрілки годинника. Наприкінці уроку на учениць чекав солодкий сюрприз — Тетяна Гусаківська пригостила усіх цукерками. Не простими, а з побажаннями.

Плани на майбутнє

Курси української мови для дорослих триватимуть впродовж двох місяців. А вже після нового року у центрі планують започаткувати ще одні, але вже

для старшокласників. — Це будуть курси з підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання, — розповідає Олександра Лубчинська, ди-

ректор. — Тому що є така категорія учнів старших класів, які не мають змоги ходити до репетиторів, але потребують допомоги.

ВСЕ ПРО ІНСУЛЬТ: ЯК РОЗПІЗНАТИ ХВОРОБУ, МІФИ ТА ПРАВДА

Будьте здоровими ■ Козятинський міський центр первинної медико-санітарної допомоги надав роз'яснення щодо інсульту — гострого стану, під час якого вражаються кровоносні судини головного мозку. У матеріалі читайте відповіді на найпоширеніші питання щодо інсульту. За якими ознаками його розпізнати, найпоширеніші міфи, найкращий спосіб знизити ризик виникнення інсульту та важливість домедичної допомоги при гострому мозковому інсульті

АНАСТАСІЯ КВІТКА

За словами директора Козятинського міського центру первинної медико-санітарної допомоги Юлії Радогощина, інсульт виникає, коли судина блокується тромбом («бляшкою») або розривається. Якщо це відбувається, частина мозку не може отримати з кров'ю постачання кисню та поживних речовин і як наслідок починається смерть його клітин. Інсульт може призвести до інвалідності та у деяких випадках — смерті.

Деякі стани підвищують ризик виникнення інсульту, зокрема:

- високий артеріальний тиск;
- високий рівень холестерину;
- порушення серцевого ритму;
- надлишкова вага;
- цукровий діабет;
- надмірні стреси.

За якими ознаками можна запідозрити інсульт у людини?

Розвиток інсульту можуть супроводжувати симптоми, що виникають раптово.

Запам'ятати їх можна за аббревіатурою МОЗОК-Час.

■ **М (Мовлення)** — попросіть людину повторити за вами просте речення та виконати просту команду. При інсульті вимова буде нерозбірливою, плутаною або людина не буде розуміти команду, яку ви попросили її виконати.

■ **О (Обличчя)** — коли одна сторона обличчя зазнає візуальних змін (наприклад, обвисає). Попросіть людину посміхнутися. Якщо у неї інсульт, вона не зможе цього зробити або посмішка буде несиметричною.

■ **З (Запаморочення)** — скарги на раптове головокружіння, хиткість ходи, втрату рівноваги, координації рухів у руці або нозі.

■ **О (Очі)** — у людини раптово порушився зір одним або двома очима, наприклад, з'явилось двоїння при погляді на предмети.

■ **К (Кінцівки)** — слабкість або оніміння, неможливість підняти і утримувати обидві руки або обидві ноги одночасно, кінцівки з однієї сторони стають слабкішими, можуть падати, обвисати.

Час — якщо ви помітили один із цих симптомів, терміново викликайте швидку!

Інсульт може проявлятися сильним головним болем без причини, сонливістю, блювотою, нудотою. Такі ознаки можуть тривати кілька хвилин, потім зникати. Подібні короткотривалі сигнали відомі як транзиторні ішемічні атаки. Більшість людей ігнорує їх, адже вони швидко минають. Проте вони сигналізують про загрозливий стан, який треба негайно діагностувати та лікувати. Звертайте на них увагу!

— Інсульт вимагає невідкладного медичного втручання. Людина з ознаками інсульту, яка отримує допомогу лікарів упродовж перших 4–5 годин, має більше шансів повернутися до повноцінного життя та уникнути тяжких і незворотних

Своєчасна допомога хворому з інсульту у перші години має принципове значення і значно підвищує шанси на одужання

наслідків. Якщо ви підозрюєте, що у вас чи у когось іншого інсульт, негайно зателефонуйте за номером 103, — розповідає Юлія Радогощина.

Найкращий спосіб знизити ризик інсульту — це профілактика

Дотримуйтеся здорового харчування: щодня їжте овочі і фрукти, обмежуйте споживання солі. Вживайте їжу з низьким вмістом трансжирів. Будьте фізично активними. Відмовтеся від куріння та вживання алкоголю. Контролюйте артеріальний тиск. За рекомендаціями свого лікаря перевіряйте рівень холестерину та цукру в крові.

Якщо лікар призначив вам лікування діагностованого у вас захворювання, строго дотримуйтеся назначень та рекомендацій.

Юлія Радогощина: «Своєчасна допомога хворому з інсульту у перші години має принципове значення і значно підвищує шанси на успішне лікування та одужання»

Домедична допомога при гострому мозковому інсульті: що важливо робити і від чого слід утриматися

— Своєчасна допомога хворому з інсульту у перші години має принципове значення і значно підвищує шанси на успішне лікування та одужання, — продовжує Юлія Радогощина. — Інсульт — це небезпечне порушення мозкового кровообігу, яке вимагає невідкладного лікування, тому при перших ознаках інсульту необхідно викликати швидку (103) або — за крайньої необхідності — самостійно доставити пацієнта у лікарню. Знання базових правил першої домедичної допомоги теж може відіграти важливу роль у збереженні життя та здоров'я постраждалого.

Після виклику швидкої варто:

■ заспокоїти постраждалого і пояснити, що допомога буде надана;

■ дотримуватись вказівок диспетчера швидкої допомоги;

■ надати постраждалому максимально зручного для нього положення (рекомендовано — підвищене положення голови 15–30 градусів);

■ при погіршенні стану постраждалого повторно здійснити виклик екстреної медичної допомоги;

■ за можливості, зібрати у постраждалого максимально можливу кількість інформації (наприклад, стосовно точного часу погіршення стану, можливих обставин, які з цим пов'язані, наявних захворювань). Всю отриману інформацію передати працівникам бригади екстреної (швидкої) медичної допомоги або диспетчеру прийому виклику.

При цьому необхідно пам'ятати, що:

■ постраждалому не можна давати їсти та пити;

■ якщо у нього до приїзду швидкої зникли наявні ознаки інсульту — жодним чином не відмінювати виклик.

Лікування інсульту є безоплатним для пацієнта. При цьому критично важливо доставити його в лікарню, яка має обладнання та спеціалістів, що можуть діагностувати тип інсульту в перші кілька годин після появи симптомів.

Національна служба здоров'я (НСЗУ) оплачує лікарням надані медичні послуги і контракують лише ті заклади, які гарантують цілодобову роботу фахівців необхідної кваліфікації та наявність спеціального обладнання для діагностики лікування інсультів (наприклад, КТ або МРТ, які дозволяють точно встановити діагноз).

Міфи та правда про інсульт

Міф: При інсульті не можна перевозити хворого з дому до лікарні або з однієї лікарні до іншої.

Правда: Усі хворі з інсульту якомога швидше мають бути доставлені до лікарні, де можуть отримати необхідну допомогу. Ситуації, коли перевезення в умовах швидкої може погіршити стан здоров'я пацієнта, трапляються дуже рідко. Якщо пацієнт знаходиться у погано оснащеної лікарні, слід порівняти ризики транспортування і ризики лікування у лікарні, де немає належних ресурсів.

Міф: Якщо прояви інсульту швидко минули, подальше лікування не потрібне.

Правда: Усім пацієнтам, які перенесли інсульт, необхідні консультації лікаря-невролога і обстеження, що дозволить зрозуміти причину того, що сталося, а також — необхідне лікування та профілактика під наглядом сімейного лікаря. Таким чином можна зменшити ризик повторного інсульту на 50–80%.

Міф: Що більше крапельниць,

то краще лікування.

Правда: Досить часто ліки, які при інсульті широко використовуються в Україні і вводяться за допомогою крапельниць (ліки для відновлення мозку, так звані нейропротектори, «судинні препарати», антиоксиданти, антигіпоксанти тощо) не мають науково доведеної ефективності і не використовуються для лікування інсульту у розвинених країнах. Вітчизняні стандарти та протоколи з лікування інсульту, затверджені МОЗ України, чітко визначають перелік необхідних ліків.

Міф: Час лікує. Порушення, спричинені інсульту, поступово зникають самі по собі.

Правда: Мозок людини має певну здатність самостійно відновлювати свою роботу, що призводить до зменшення порушень. Але відбувається це не у кожного хворого, здебільшого при невеликих ураженнях і зазвичай не повною мірою. Щоб досягти максимального відновлення порушених функцій і повноцінного життя, абсолютна більшість пацієнтів зі стійкими

післяінсультними порушеннями (не можуть ходити, самостійно вдягнутися чи вмитися тощо) потребує реабілітації. Реабілітація складається не з уколів чи крапельниць, а із занять з фізичним терапевтом, ерготерапевтом, логопедом, метою яких є відновлення порушених функцій і зменшення потреби у сторонній допомозі.

Міф: Інсульт виникає внаслідок стресів, і ми нічого не можемо зробити, щоб його уникнути.

Правда: Сьогодні фахівці добре знають фактори ризику інсультів. Вони включають похилий вік, неправильний спосіб життя і проблеми зі здоров'ям. До чинників способу життя, що підвищують ризик інсульту, належать куріння, зловживання алкоголем, недостатня фізична активність (менше 150 хв на тиждень), ожиріння. До числа медичних проблем відносяться підвищений кров'яний тиск (більше ніж 140/90 мм рт. ст. — головна загроза, навіть якщо пацієнт добре почувається), цукровий діабет, миготлива аритмія (підвищує

ризик інсульту у 5 разів!), високий рівень холестерину.

Міф: Щоб запобігти інсульту, необхідно 1–2 рази на рік лягати у лікарню прокапатись або почистити судини.

Правда: «Прокапування» не має науково доведених переваг у профілактиці інсульту.

Міф: У разі підвищеного ризику інсульту (гіпертонія, хвороби серця) не можна ходити до сауни чи займатися спортом.

Правда: Відвідування сауни, якщо воно не пов'язане зі вживанням алкоголю чи сильним зневодненням, не збільшує ризик інсульту. Що стосується фізичних навантажень, корисними можуть бути аеробні (динамічні) вправи (швидка ходьба, велосипед, плавання тощо), а от статичного навантаження (силові вправи) варто уникати.

Міф: Якщо є підозра на інсульт, слід почекати, доки все мине, або звернутись до сімейного лікаря чи терапевта.

Правда: Інсульт — це невідклад-

ний стан. Якщо у людини раптово змінилось мовлення, перекошило обличчя або почали погано слухатись рука чи нога на одній половині тіла, слід негайно зателефонувати 103.

Міф: Не має значення, в якій лікарні лікуватись від інсульту, аби лікар був уважний і досвідчений.

Правда: Дуже багато що залежить від можливостей лікарні. Мова і про обладнання (наприклад, томограф) і наявність лабораторії, реанімації, нейрохірургії, вузьких спеціалістів (кардіолога, ендокринолога, уролога, хірурга, ортопеда тощо), організацію лікування у відділенні, де перебуває пацієнт, рівень професійної підготовки та досвіду команди медиків. Найкращі результати лікування інсульту забезпечує багатопрофільна лікарня, де є Інсультний блок. Відмінністю Інсультного блоку є не тільки лікарі, які добре знаються на інсульті, та відповідне обладнання, а й медичні сестри з відповідною підготовкою, фізичні терапевти, логопеди тощо.

ДОТОРКНУЛИСЬ ДО ІСТОРІЇ І ЗРОБИЛИ НА ПАМ'ЯТЬ ОБЕРІГ

Надихаюче ■ Весело та незвично провели учні 5-Б класу ліцею останній день осінніх канікул. Разом із класним керівником діти завітали до Музею історії міста, де не лише дізналися, як прасували без праски і побачили старовинний фотоапарат, а й самі спробували себе в ролі фотографів і фотомоделей. Після чого школярам провели цікавий майстер-клас

ОЛЕНА УДВУД

У п'ятницю, 4 листопада, п'ятикласники ліцею разом із класним керівником Оксаною Нікішиною та соціальним педагогом Тетяною Лясківською прийшли до Музею історії міста. На них чекає майстер-клас із виготовлення ляльки-мотанки. Але спершу екскурсія музеєм.

— Пропоную вам завітати до хати, яка має клямку, — каже директор закладу Лілія Макаревич. — Колись хати навіть не закривалися. Всі були бідненькі, ні в кого не було що красти. У кожного була замкнена скриня. Тому двері просто підпирали дринном, вінником або поліном. Це означало, що господарів немає вдома. У нас немає віника, значить будемо заходити.

Учні потрапляють до зали, де відтворений інтер'єр селянської хати періоду після Другої світової війни. Тут все як по-справжньому — і ткацький верстат, і образи, які в давнину вішали в кутку, що дивиться на схід. Приміщення невеличке, тож дітям доводиться розділитися на дві групи. Поки частина слухає екскурсію, підгрупа під номером два, щоб не нудьгувати, разом із соціальним педагогом робить фото на згадку біля тину у попередній залі.

ПЕРЕВТІЛИСЯ В ПЕРСОНАЖІВ КОМЕДІЇ

— У кожній селянській хаті була колиска, в якій колисали дитину, — показує Лілія Макаревич. — А ось опиначка. В ній виросло три покоління діточок. Кожну дитину загортали в опиначку, коли виносили на вулицю. У люльці лежать ще й ляльки. Одна з іграшок незвична — дво-

стороння. З одного кінця лялька сумна й у фартушку, а з іншого — в сукні і з короною. Наче героїня відомої казки «Попелюшка».

Показали дітям знаряддя, яким у давнину прасували, та бантину, на яку вішали одяг. В іншому кутку селянської хати піч. З-під засува видніється світло.

— Чому в плиті щось мигає? — запитують діти.

— Тому що вона горить, — відповідає директор музею. — У кожній хаті горіла плита і взимку, і влітку. Влітку спека на дворі, але піч обов'язково горіла, тому що потрібно було зварити їсти.

Перед тим, як перейти до наступної зали, Олексій дзвонить у бронзовий дзвіночок над дверима.

— Тепер зайдемо в гості до замкнутої людини, яка проживала у Козятині, — каже Лілія Макаревич.

Двері відчиняються і юні відвідувачі потрапляють до зали, де з одного боку відтворено інтер'єр житла Віктора Іванова, режисера, який зняв відому комедію «За двома зайцями». Директор музею запропонувала дітям перевтілитися в образ персонажів кінострічки. Школярам дуже сподобалася ця ідея. Сукні міряти не стали, а от капелюхи одягнули і наробили багато фотографій.

Друга частина зали присвячена Давиду Шварцману, який сто років тому мав у Козятині своє ательє. Тут учні зазирали в об'єктив старої фотокамери, якою колись користувалися фотографи.

У наступній залі Лілія Макаревич розповіла юним відвідувачам про козятинчан, які прославили місто. А у виставковій залі на школярів чекали картини місцевого художника Геннадія

Мацка. Діти не лише із захватом розглядали полотна, а й робили багато світлин.

ЗГАДУВАЛИ ЗИМУ

Аби у кожного залишився подарунок у пам'ять про цей день, науковий співробітник музею Наталія Баштова підготувала для п'ятикласників майстер-клас.

— Пропоную зануритися в ті часи, коли люди ще не вміли читати й писати, а візерунками на писанках передавали свої побажання, робили ляльки-мотанки і дарували їх, — каже Наталія. — Сьогодні ми зробимо ляльку-мотанку, яку можна буде класти під подушку, замовляти бажання, носити з собою в кишені чи покласти до торбинки. Це може бути захисна лялька-мотанка. Той сенс, який ви будете вкладати, коли будете мотати, стане притаманним вашій ляльці. Якщо це буде мрійниця, якій ви будете замовляти мрії, ви ховаєте її собі біля ліжка чи під подушку, а берегиньку можна показувати всім.

— А можна зробити так, щоб була мрійниця-берегиня? — питає Даша.

— Можна, — відповідає майстриня. — Але ця мрійниця буде стояти у тебе в потаємному місці.

Мотанку-оберіг можна носити із собою. А якщо хочете, щоб вона виконувала бажання, тримайте її в потаємному місці

Є певні вимоги до кожної ляльки. Є ляльки на здоров'я. Раніше коли хворіла дитина, робили простеньку ляльку-мотанку зі старого дитячого одягу. Мама клала її під подушку і щойно дитині ставало трішки краще, ту ляльку одразу спалювали і вірили, що хвороба перейшла на ляльку і разом з нею згорить. Тому ляльки бувають різні. І кожна ваша лялька буде індивідуальна і незвична, не схожа ні на що.

Учні разом із викладачами сідають у півколо. На столі біля кожного ножиці і катушка ниток. Усім учасникам майстер-класу Наталія Баштова разом із Тетяною Лясківською роздають пучки вати і квадратики білої тканини. Із цього робитимуть голову, руки і тулуб ляльки.

— Згадуємо зиму — робимо кульку, — каже Наталія. — Беремо шматок вати, не маленький, бо у нас має бути цупка кулька і починаємо робити голову. Не робіть її маленькою, тому що ми хочемо бути розумними.

Після того, як кожен зробив кульку, учасники майстер-класу кладуть тканину по діагоналі, трохи нижче лінії середини ставлять кульку і накривають зверху тканиною.

— А тепер ми будемо вчитися головному руху мотальнички, — продовжує майстриня. — Беремо ляльку в одну руку, нитки в другу, зробили під головою одне коло, зловили нитку, а тепер від себе починаємо мотати.

— Що далі? — питають діти.

Однією з перших із завданням впоралася Даша. Свою мотанку вона одягнула у квітчасту хустинку і оздобила помаранчевою стрічкою

Мотали не лише діти, а й дорослі. Така лялька вийшла у соціального педагога Тетяни Лясківської

— Нитку відриваємо або відрізаємо, — відповідає Наталія.

— А воно не розв'яжеться? — здивовано питають діти.

— Ні, — каже майстриня.

ВДЯГАЛИ В ХУСТКИ І БАНДАНИ

Наступний етап вже дещо складніший — потрібно зробити долоньки. Майстриня витягує тканину під головою ляльки в протилежні кінці — це руки мотанки. Щоб зробити долоню, із самого краєчку вона складає тканину так, наче робить паперовий літачок, а потім туго мотає ниткою.

— Іншу руку робимо так само, але обов'язково перевіряємо, чи обидві рівні, — навчає майстриня, бере свого помічника — рудого kota, вдягає на руку і каже: — А зараз ми підемо перевіряти, хто тут байдики бив.

Але ніхто не байдикував — усі працювали. У когось вийшло зробити руки з першого разу, комусь довелося попросити допомоги. Далі трохи простіше завдання — намотати нитку на рівні талії, а потім — навхрест на верхній частині тулуба.

— На цьому етапі з ляльки-мотанки, яка має тулуб, можна зробити янгола, — розповідає Наталія Баштова. — Для цього береться шматочок тканини, складається навпіл, потім гармошкою і виходять крила. Вони примотуються до тулуба і ви маєте янгола.

Тепер учасникам майстер-класу роздають квадрати кольорової тканини. Це буде одяг. Дівчата отримують ще й мереживну стрічку, з якої можна зробити фартушок.

Майстриня показує, як робити спідницю. Тканину Наталія розмищує на рівні талії лицьовою стороною до обличчя ляльки так, щоб матерія закрила тулуб мотанки. Один край тканини кладе на інший, туго примотує ниткою, а тоді опускає тканину до низу. Зрозуміти послідовність дій із першого разу доволі складно, тому довелося показувати процес двічі. Фартушок примотують подібним способом — стрічку кладуть лицьовою стороною на рівні талії, щоб вона закрила тулуб, примотують і опускають.

Коли одяг готовий, залишається оздобити мотанку. Наталія бере до рук пакет із різнокольоровими стрічками. Це викликає у дітей шквал емоцій — вони метушаться, аби встигнути взяти вподобану стрічку.

— Зі стрічки можна намотати пояс, — дає пораду майстриня. — Дуже раджу залишити вервечки. Раніше сила жінки була у волоссі, яке ховали під хустинку, в поясі і в намисті, тому було багато низок. Тож якщо в'яжемо поясочок, залишаємо хвостики. Також можна стрічку пов'язати на ручки і зробити декілька кольорів.

Ростік вирішив своїй ляльці зробити широкий пояс. Вийшла справжня бойова мотанка.

Останній етап — покрити голову. Для цього беруть менші шматочки тканини. Дівчата пов'язали на голови мотанкам хусточки, а хлопці зробили бандани. На цьому майстер-клас завершився. Кожен пішов додому не лише із гарним настроєм, а й із оберегом.

Перед початком майстер-класу школярам провели екскурсію у музеї. Про цікавинки з історії Козятини розповіла директор закладу Лілія Макаревич

«ЯК ДОБРЕ, ЩО ВИ ПРИЙШЛИ, МЕНІ ТАК ХОТІЛОСЯ ПОГОВОРИТИ»

Ювілей ■ У вересні цього року Надії Звонарьовій виповнилося 90 років. Коли актив ради ветеранів прийшов її вітати зі святом, вона дуже зраділа. Не стільки подарункам, як можливості поспілкуватися і розповіла свою історію життя

В'ЯЧЕСЛАВ ГОНЧАРУК

Надія Звонарьова народилася в далекому 1932 році в родині чуйних людей. Її мама дуже любила дітей і таку ж любов прищепила своїм донькам. Старша сестра козятинчанки працювала вчителем у школі, мріяла про роботу з дітьми і наша співрозмовниця. Тільки так сталося, що спочатку вона пішла працювати у пологовий будинок санітаркою.

ІЗ САНИТАРОК — У ВЧИТЕЛЬКИ

— Навіть не знаю, чим припала до душі головному лікарю, — розповідає пані Надія. — Якось вона запросила мене в кабінет і сказала: «Надія, ти повинна вивчитись на лікаря, а для того треба мати середню освіту і закінчити медичний вуз. Так що поки йди у вечірню школу, а потім будеш заочно навчатися в інституті».

Вислухала дівчина свого наставника і для неї погодилася, а для себе — ні, бо мріяла бути вчителькою в школі. У вечірню школу пішла, паралельно працювала в пологовому. Через два роки отримала атестат про середню освіту і прийшла до головного лікаря з заявою про звільнення.

— Я пояснила, що мама в мене старенька і ніхто мене не буде вчити шість років в інституті. «Не буде з мене лікаря» — сказала керівнику. «Бог з тобою», —

відповіла наставниця і підписала заяву.

В містечку, де жила наша співрозмовниця на ту пору, функціонував дворічний інститут освіти з правом займати посаду вчителя лише 7 років. Надія вступила туди і через два роки стала вчителькою.

БУВ ДРУГОМ, СТАВ ЧОЛОВІКОМ

У дитячі роки Надія Звонарьова дружила з сусідським хлопчиком. Зберегли вони добрі стосунки і

Чоловік Надії був військовим, тож за роки його служби родині з двома дітьми довелося п'ять разів переїжджати

в дорослому житті. Він приходив до неї на роботу, а одного разу в телефонній розмові якось каже: «Ти сьогодні на роботі не затримуйся, і щоб в три години була вдома».

— Коли прийшов, одразу запитав: «А паспорт твій де?» «Навіщо тобі мій паспорт?» — запитую. «Ми сьогодні йдемо з тобою реєструватися, як чоловік і дружина», — відповідає. Я не знала, що йому сказати. Кажу: ти для мене друг, брат, а ти хочеш бути ще й моїм чоловіком. Сказала і думаю

Надію Звонарьову, 90-річну ювілярку, з днем народження вітає актив громадської ради

собі: мені ще треба навчатися, а з іншого боку — мені 24 роки, ніби й пора заводити сім'ю, — каже ювілярка.

Майбутній чоловік вже був військовим. Порадилася Надія з подругою і вирішила: якщо чоловік військовий — своя кар'єра переходить на задній план, за ним треба їхати.

На новому місці хотіла влаштуватися на роботу в школу, але потрібно було ще вчитися. Навчалася заочно і за три роки отримала диплом про вищу освіту.

ВЖЕ 20 РОКІВ, ЯК КОЗЯТИНЧАНКА

За 25 років служби чоловіка родина Звонарьових мала 5 перездів. Останнім пристанищем

в ролі військових була секретна частина в одному з міст на заході України. Посада вчителя підійшла для роботи у військовій частині і сімейна пара військових дослужилася там до відставки.

В родині народилося двійко хороших, доброзичливих дітей. Дочка Олена живе у Вінниці. Син Сергій — у Рівному.

Саме діти 20 років тому запропонували обом батькам переїхати в Козятин. В Рівному Звонарьови квартиру продали. Виручені за квартиру гроші поділили між дітьми, а самі поселилися в хатині, яка дісталася у спадок.

— Це був невеличкий будинок без цивілізації, — розповідає ювілярка. — Син з нині покійним чоловіком його відремонтували,

причепурили, зробили його з усіма зручностями. Коли був чоловік, цей будиночок можна було назвати маленьким раєм. А коли залишилась одна, вся ця цивілізація стала непотрібною. Я маю чудових, забезпечених дітей і прекрасних онуків, за рахунок яких я живу. Я дуже свободолюбива, до доброго зятя і хорошої невістки не поїду. Все в мене є і всім я забезпечена. Я вдячна долі, що маю таких добрих дітей. Вони телефонують і щоразу цікавляться моїм життям-буттям, адже до мене вони кожного дня не в змозі приїздити. Одну лиш маю проблему — не маю до кого заговорити. Дякую організації, що пам'ятають про ветеранів праці, дякую, що прийшли.

Із розміткою в Козятині дорожники запізналися на два місяці

ОЛЕНА УДВУД

Багато років поспіль у Козятині була традиція — оновлювати дорожню розмітку до Дня знань. Напередодні першого вересня малювали пішохідні переходи на всіх вулицях міста. Та цього року традицію порушили — перше вересня настало, а фарба на «зебрах» так і залишилася наполовину витертою.

Чому так сталося — ми вже запитували в Управлінні житлово-комунального господарства. Виконуючий обов'язки начальника Іван Вовкодав сказав, що причина у тому, що ще не відбувся поточний ремонт доріг, які запланували полагодити цього року, а по ямах дорожню розмітку ніхто наносити не буде. Ямковий ремонт цього року справді почався значно пізніше — зазвичай вибоїни на асфальті латають влітку, а цього разу взялися за роботу аж восени, та й

то з перервами, тому що на заваді ставала дощова погода.

І нарешті це сталося — вранці у середу, 9 листопада, в Козятині почали оновлювати дорожню розмітку. Свіжу фарбу на половині «зебри» ми помітили спершу на Куликівського. Відколи на цій вулиці зробили капітальний ремонт асфальту, вона була взагалі без дорожньої розмітки, тож козятинчанам доводилося переходити дорогу навпрошки, або по пам'яті, бо знаки «Пішохідний перехід» після ремонту встановили не всюди.

Частина пішохідних переходів вже поновили і на Героїв Майдану. Додамо, що цього року оновлення дорожньої розмітки коштіватиме нашому бюджету трохи менше ста тисяч гривень. За даними електронної системи державних закупівель «Розоко», договір на виконання послуг уклали 8 листопада, а вже наступного дня взялися за роботу.

Оце козак народився!

АНАСТАСІЯ КВІТКА

Жителька Павлівки Калинівської громади народила справжнього українського козака, вага якого п'ять кілограмів сто грамів, а зріст — п'ятдесят дев'ять сантиметрів.

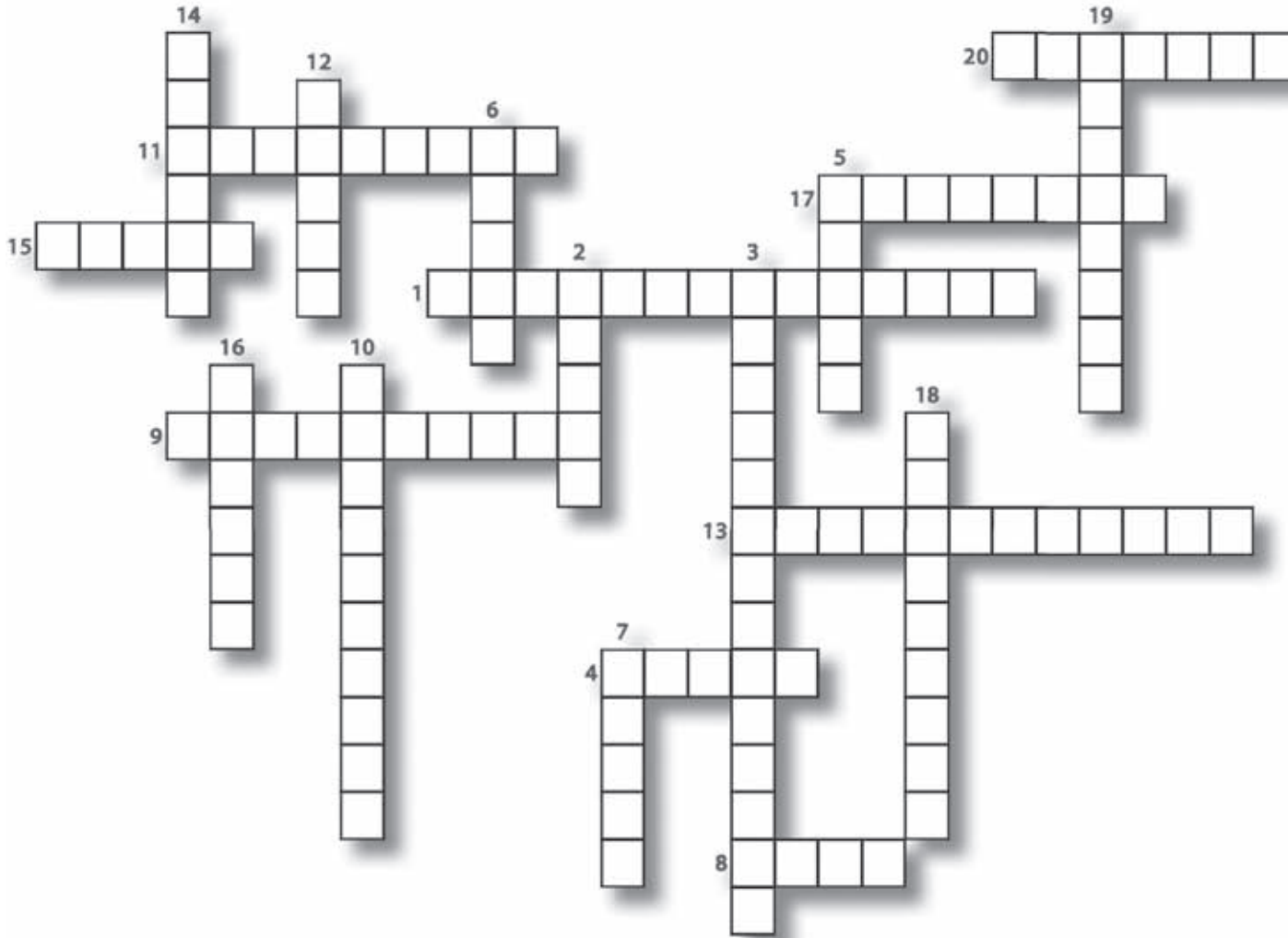
Малюк та матуся почуваються добре. Як повідомляє Калинівська міська територіальна громада, це третя дитина в родині. Двоє старших дітей також народилися не маленькими — кожен понад чотири кілограми. Але їх брат побив усі рекорди.

За словами заступниці медичного директора з якості медичного обслуговування Калинівської центральної районної лікарні Людмили Яремчук, рекордними є не лише вага новонародженого, а й зріст.

«До цього часу жодного разу у калинівській лікарні не народжувалися діти з ростом майже 60 сантиметрів. З початку року у пологовому відділенні Калинівської ЦРЛ народилося вже двісті п'ятнадцять немовлят. Тридцять із них важили понад чотири кілограми. Це — майбутнє України, яким будувати вільну, незалежну державу», — йдеться у повідомленні.

ФЕЙК ПІД НОСОМ

У кросворді представлені головні фейки, які лунають у публічному просторі під час повномасштабного вторгнення рф на територію України. Фейк – це щось несправжнє, недостовірне, сфальсифіковане, те, чим замінюють дійсне, реальне, достовірне. Їх використовують, аби ввести вас в оману. Кросворд допоможе розібратись в тому, які твердження є фейками.

ПІДКАЗКИ

- Російські ЗМІ неодноразово наголошують на тому, що на території України США систематично розробляли біологічну зброю. В рф показували адреси, за якими вони нібито розташовувались, а насправді це були пункти здачі аналізів, ветлікарні тощо.
- Слово «Україна» згадується в Київському літописі 1187 року, у зв'язку зі смертю переяславського князя Володимира. Задовго до народження Леніна. Україна стала незалежною 1991 року, і її кордони (включно з Кримом та Донбасом) визнали 130 країн. Набагато пізніше після смерті Леніна.
- Відповідно до закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» використання української мови у публічному просторі та у сфері обслуговування не поширюється на сферу приватного спілкування та здійснення релігійних обрядів.
- Пропагандистський міф російської пропаганди, який виправдовує військову експансію стосовно України та Білорусі та поширення так званого «руського міра».
- Усамотнення володимира путіна після початку епідемії ковіда, його підозрілість до всіх і всього та запізнення на офіційні зустрічі стали причиною появи міфу, що він проживає у бункері на Алтаї. Достеменно встановити правдивість цього нарративу неможливо.
- Місто часто демонізується російською пропагандою через близькість кордонів з Польщею. Наприклад, під час анексії Криму російські ЗМІ поширили інформацію, що був затриманий 17-річний львів'янин-снайпер, який стріляв напередодні у Сімферополі.
- Фейк, який використовує президент Білорусі Олександр Лукашенко, щоб виправдати участь Білорусі в російській агресії проти України. Під час презентації так званої карти, яка пояснює, звідки готувався напад, помилково продемонстровані напади саме на міста України.
- Офіційні представники НАТО неодноразово наголошували на тому, що не беруть і не візьмуть участь у війні росії проти України. У рф заперечують міць українського війська і не можуть показати слабкість військових рф перед росіянами, тому нібито «воюють з НАТО».
- Це слово використовується російською пропагандою разом з «неонацистами», щоб називати українських політиків та публічних діячів, які виступають проти рф.
- У цього президента України дійсно єврейське походження, що заперечує його приналежність до ідеології Третього Рейху, який за допомогою пропаганди виправдовував агресивну політику щодо євреїв. Використання подібних повідомлень російською

пропагандою свідчить про прояв шовінізму та відсутність толерантності в російському суспільстві.

- На російському телебаченні неодноразово наголошували, що на цьому заводі на півдні України перебувають старші офіцери з країн НАТО, насамперед європейських держав. Це робилось для того, щоб не демонструвати слабкість російської армії, яка кількісно переважала українські сили у 12 разів, проте захопити місто через опір українських захисників швидко не могла.
- Президент рф володимир путін заявляв у промові від 22 лютого 2022 року і пізніше, що «українське населення перебуває під гнітом політиків, які захопили владу після 2014 року, а російські солдати прийшли їх від цього звільнити», саме тому українці повинні були з радістю зустрічати російського солдата.
- Розраховуючи на швидке захоплення території України, президент рф не оголосив війну та мобілізацію, а назвав дії від 24 лютого 2022 року «спецоперацією», щоб виправдати насилля та вбивства українського народу.
- «Аналогов нет» – так часто офіційні представники силових відомств і президент рф володимир путін називають зброю або інше оснащення, вироблене в рф. Проте на фронт окупантам поставляють зенітні установки С-60, розроблені ще в 1940-х роках.
- «Високоточний удар» – так російські пропагандисти пояснюють населенню рф удари по нібито військових об'єктах НАТО та критичній інфраструктурі України, проте часто цими об'єктами стають житлові будинки, школи, дитячі садочки та ігрові майданчики.
- Міф про Харків як столицю відноситься до періоду радянської України і створює хибне уявлення про проросійськість міста.
- Цю подію неодноразово обігрувала роспропаганда як доказ «зрежисованості» Євромайдану західними політиками і впливу на українців, які не могли самі зробити вибір у бік євроінтеграції.
- В Україні діє заборона на використання символіки тоталітарних режимів. Їхнє використання передбачає адміністративну та кримінальну відповідальність.
- 22 лютого 2022 року президент рф володимир путін під час звернення до російського народу з нагоди визнання так званих «ЛНР» та «ДНР» назвав українську владу «нацистами та наркоманами», що не відповідає дійсності.
- Постать Степана Бандери неодноразово викривлювалась російською та радянською пропагандою і стала вже символом так званого «пригнічення братського народу». За міфом російської пропаганди, в Україні існують бандерівці (прихильники ідей Степана Бандери), які захопили владу і віддають накази «бомбити» свої ж міста.

ПИТАННЯ:

- Спеціальне приміщення. Так на російському телебаченні називають місце, де США та інші країни НАТО нібито виготовляють хімічну та біологічну зброю на території України.
- Вождь пролетаріату, який, на думку путіна, створив Україну.
- Якщо вірити російським пропагандистам, то саме цю категорію людей принижують в Україні, «змушуючи говорити українською».
- Братський Таким словом російська політична еліта називає українців. Однак це не заважає їм віддавати накази про бомбардування українських міст.
- Прізвище «бункерного діда». Таке висловлювання використовують стосовно президента сусідньої країни, що пов'язане з його довготривалим перебуванням в резиденції на Алтаї в усамотненні.
- Місто, де, згідно з лякалками роспропаганди, проживає найбільше бандерівців.
- Що «готувалось на Білорусь з чотирьох напрямків»? Щоб це довести, Лукашенко навіть карту обіцяв показати.
- Військово-політичний союз країн, з якими, за словами путіна, воює армія рф.
- Прихильники ідей Степана Бандери.
- Головний нацист України, на думку російських пропагандистів. Однак насправді має єврейське походження.
- Завод з виготовлення сталі на півдні України, який став символом героїчного спротиву окупаційним військам рф.
- Гарні, духмяні, яскраві, часто дарують на свята. З ними мали українці зустрічати російських військових, за словами путіна.
- Так в рф називають загарбницьку війну проти України.
- Російська зброя, за словами путіна, цього не має.
- Спікер російської армії саме так називає заїб, який наносить високоточний удар по цивільних об'єктах і житлових будинках.
- Перша столиця УРСР, але не України.
- Солодка випічка, яку роздавали в центрі Києва офіційний представник Державного департаменту США Вікторія Нуланд та посол США в Україні Джефрі Пайєтт 11 грудня 2013 року.
- Прихильник право-радикальної ідеології. Так на ростелебаченні називають українських військових.
- Хворобливо залежна людина, спосіб життя якої в суспільстві вважають асоціальним. На думку президента рф путіна, саме такі люди «засіли на Банковій».
- Лідер повстанського руху в Україні на ім'я Степан, який загинув 1959 року в Мюнхені, проте, за даними російської пропаганди, досі продовжує обстрілювати українські міста.

Розгадайте кросворд та отримайте ПОДАРУНОК!

Надсилайте ваші відповіді за адресою: а/с 97 «Фейк під носом», Київ, вул. Підвисоцького, 20, кв.35. 01014.

Щомісяця ми обираємо одного переможця після отримання відповіді на кросворд та телефонної розмови. Тому очікуємо ваші відповіді і зворотній зв'язок!

Кожен переможець отримає подарунок – книжку «Це не пропаганда. Подорож на війну проти реальності» відомого дослідника Пітера Померанцева та набір смачних крафтових продуктів від українських виробників.

Проект створено ГО «Криголам» для боротьби з неправдивою інформацією, що поширюється у медіа, і задля підвищення інформаційної безпеки українців.

Нам вкрай важливі ваші відповіді!

Телефонуйте (099) 256-43-15 і поділіться враженням від кросворду.

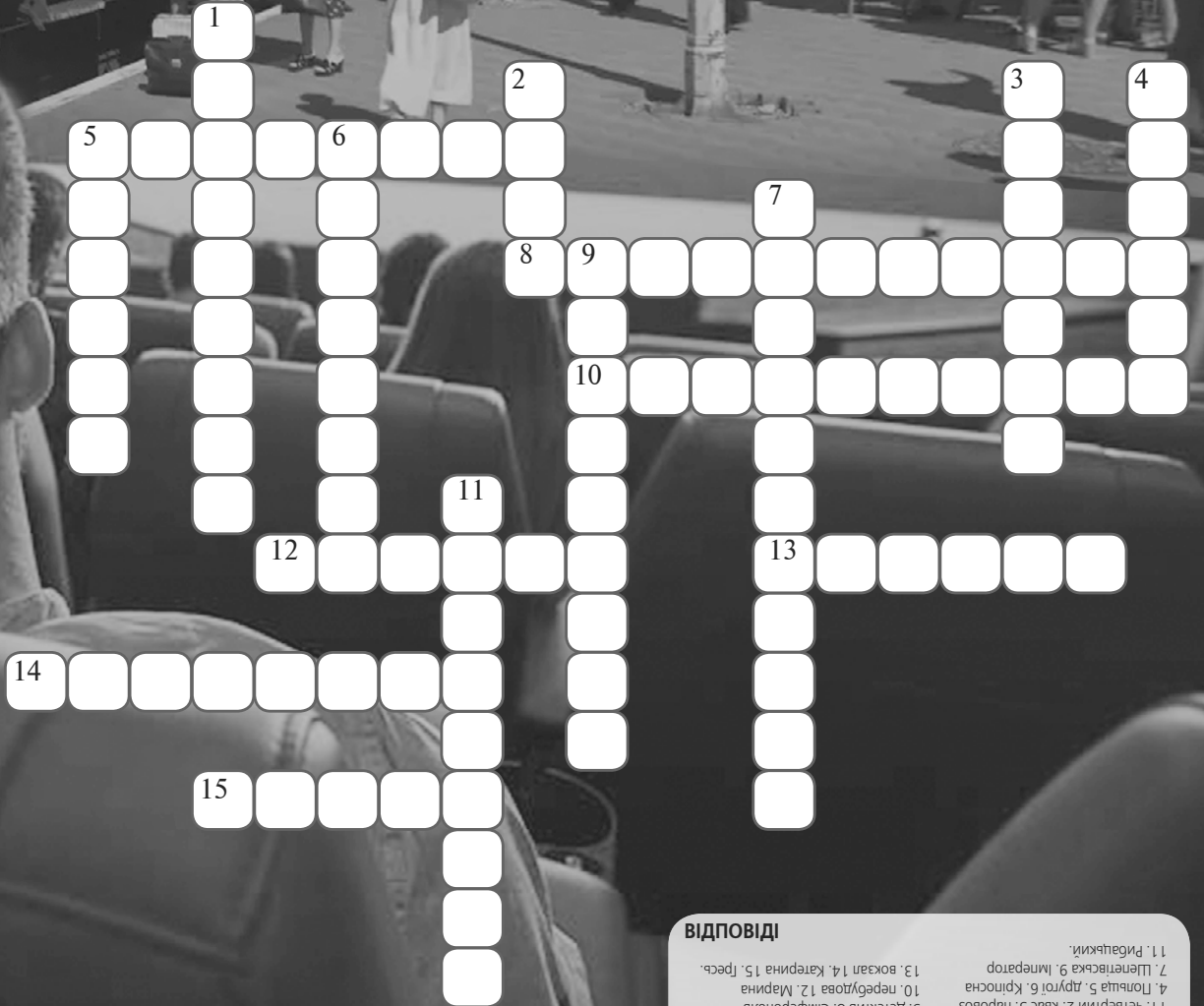
Кросворд «Козятин у кіно»

По вертикалі

- 1 Який за рахунком сезон серіалу знімали у нас торік?
- 2 У кадрі, де головна героїня стрічки «Шлях у порожнечу» сідає в поїзд, на пероні продають напій на розлив. Який?
- 3 Транспортний засіб, на якому генерал прибув на вокзал у стрічці «Смерть шпигунам. Крим»
- 4 Країна Європейського Союзу, де транслюватимуть серіал, який минулого року знімали у нас
- 5 Події серіалу «Смерть шпигунам. Крим» відбуваються під час однієї зі світових воєн. Якої?
- 6 Серіал, який знімали у нашому місті торік
- 7 Яка залізнична платформа потрапила у кадр стрічки «Шлях у порожнечу»?
- 9 Який козятинський ресторан потрапив у кадр стрічки «Смерть шпигунам»?
- 11 Назва містечка, де жила головна героїня серіалу «Шлях у порожнечу»

По горизонталі

- 5 Жанр серіалу «Смерть шпигунам. Крим»
- 8 У 2008 році у нас знімали продовження серіалу «Смерть шпигунам». Там Козятин показали як інше місто. Яке?
- 10 Історична епоха, під час якої розгортаються події перших серій стрічки «Шлях у порожнечу»
- 12 Як звуть головну героїню серіалу «Шлях у порожнечу»?
- 13 Місце, де у Козятині тричі знімали серіали
- 14 Як звуть головну героїню серіалу, який знімали у нашому місті у 2021 році?
- 15 Прізвище режисерки, яка у 2011 році знімала в Козятині серіал «Шлях у порожнечу»

ВІДПОВІДІ

По вертикалі
1. Четвертий 2. квас 3. паровоз
4. Поніша 5. Другий 6. Кріпосна
7. Пенявська 9. Імператор
11. Риданьки

По горизонталі
5. детектив 8. Сімферополь
10. переступова 12. Маріна
13. вокзал 14. Катерина 15. гресь.

РЕКЛАМА

Будівельні роботи 513526

- Укладка тротуарної плитки.
- Покрівля та ремонт дахів.
- Виготовлення та встановлення воріт та заборів з металопрофілю.
- Фундаменти, заливка.
- Водопостачання, опалення, каналізація.
- Монтаж газових та твердопаливних котлів.

063-736-44-94, 097-660-01-68

РЕСТАВРАЦЯ ПОДУШОК

- Заміна напірника
- Чистка та дезінфекція пір'я
- Можливість заміни розміру подушки
- Вїзд на замовника

м. Козятин

093-355-89-83 513996

Чистимо та поглиблюємо криниці

Копасмо вигрібні ями

Доставка кілець

068-564-10-90 513523

ПОСЛУГИ МІНІ-ЕКСКАВАТОРА 513655

ПРОКОЛИ ПІД ДОРОГАМИ

Виконання всіх видів земельних робіт. Розрахунок готівковий та безготівковий. м.Козятин

097-665-87-48
Ярослав Васильович

ЩОТИЖНЯ ПРИЙМАЄ ЛІКАР З ВІННИЦІ 514200

Ю-МЕД вул.Винниченка 4/3
www.u-med.com.ua

ВСІ ВИДИ УЗД ТА АНАЛІЗІВ КОНСУЛЬТАЦІЇ ПО ГІНЕКОЛОГІЇ

Ліцензія №885 від 26 серпня 2016р.

Тільки за попереднім записом за телефонами: (098) 708-55-20 (073) 708-55-20

САМОЛІКУВАННЯ МОЖЕ БУТИ ШКІДЛИВИМ ДЛЯ ВАШОГО ЗДОРОВ'Я

БЕНЗОПИЛИ 513641

• Запчастини • Ремонт
• Гарантія • Кредит

БЕНЗОКОСИ

м-н «Оріон» вул. 8-Гвардійська, 60-а
(р-н ПРБ, поблизу кафе «Рідна хата») 098-26-141-61
м-н «Фортуна», вул.П.Орлика, 14
(навпроти книжкового м-ну) 067-732-94-19

КУПИМО ЗЕМЕЛЬНИЙ ПАЙ

В ОРЕНДІ ТА БЕЗ ОРЕНДИ

067 212 17 50
095 805 06 84 513635

Асенізаторні послуги ВИКАЧКА 514218

- Швидко
- Якісно
- Чисто

063-744-10-74
098-940-28-87

День народження
12 листопада
Відзначає найкращий тато у світі

**Коновалюк Ігор
Миколайович**

с. Верболози

Тобі сьогодні, рідний, п'ятдесят.
Із вдячністю ми хочемо вітати
Тебе за мудрість
батьківських порад,
За вміння всім завжди
допомагати,
За приклад чоловіка
й сім'янина
І за могутні руки золоті.
Нехай Господь пошле
тобі благословіння,
Нехай здоров'я й сил
дарують всі святі.

З любов'ю та повагою: діти Ірина та Дмитро,
дружина Оксана, внук Олександр,
зять Олег та свати

Хочу від всієї душі подякувати

**Пендюр Марії
Михайлівні**

людини, яка має велике серце, небайдужість і співчуття, і маючи свої життєві потреби і проблеми щоденно приходять нам на допомогу. Кращої сусідки і не можна побажати! В усі скрутні часи я могла на неї покластися! Тому хочу вам виказати мою велику шану і низький уклін! Хай Господь вас у всьому благословляє та вашу сім'ю! Ваша вдячна сусідка Світлана. Також щиро дякую за допомогу Пендюр Валерію Олександровичу та Михайлу. Дякую за допомогу сусідам, родичам і знайомим.

- Алло, Чорноморський флот? Як вам наші нові безпілотники для кораблів?

- Я поражений!

росіяни повністю зкомунізували назву і ідею фонду «Козятинське життя»

ВИ ШЕ СТВОРИТЬ ФОНД СЕРГІЯ ПІТЛУКІНА І КУПИТЬ ПАРТІЮ СПУТНИКА ВЕ

АНЕКДОТИ

- Тату, давай заведемо собаку.
- Собака — це дороге задоволення.
- Тату, якщо ми матимемо собаку, то це буде корисно і мені, і тобі.
- Яким чином?
- Я вчитимся відповідальності, а ти — намагатимешся більше заробляти.

Чоловік до жінки:
- Ти мене обманула! Ти обіцяла, що кохатимеш мене вічно!
- Ну, обіцяла.
- Але ж учора я бачив тебе з сусідом!
- Ну то й що? Я обіцяла кохати тебе вічно, але не безперервно.

Професор на іспиті каже студенту:
- Так, щось ви слабенько! Ви на лекції мої ходили?
- Звичайно, професоре!
- Щось не пригадує, де ви сиділи.

- Скраю за колоною.
- Треба ж, така вузька колона, а ви вже дев'ятий, хто за нею помістився.

- Синку, дивись: у мене 850 гривень. У мами 150 гривень. Скільки грошей у мами?
- 1000 гривень.
- Правильно, синку.

Українців не здолати: чекаємо на повітряну тривогу, щоб знайти свій мобільний телефон...

Думаю, обмін полоненими з росіянами піде швидше, якщо схема буде: вони нам наших солдатів, ми їм — блендери.

Том Купер порадиш ЗСУ прислухатися до мови, якою розмовляють місцеві — якщо китайською, то потрібно зупинитися!

світ: Україна, мабуть, не вигребе України:

Росія: Україна, мабуть, не вигребе України:

АЛО, ЦЕ РАДІО ХЕРСОН?

МОЖНА ПОСТАВИТИ ПІСНЮ ДЛЯ РУСЬКИХ СОДАТ?

ЯКУ? ЗВИЧАЙНО «АРТУ» ПИРЯТИНА

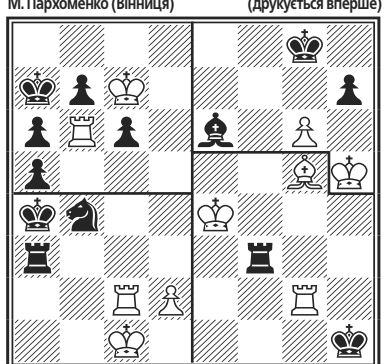

ПОГОДА У КОЗЯТИНІ

	GISMETEO	SINOPTIK	METEO.UA
ЧЕТВЕР 10.11	+13 +6	+10 +5	+12 +7
П'ЯТНИЦЯ 11.11	+9 +7	+10 +8	+10 +4
СУБОТА 12.11	+10 +4	+9 +5	+10 +4
НЕДІЛЯ 13.11	+10 +5	+11 +7	+10 +3
ПОНЕДІЛОК 14.11	+9 +2	+7 +4	+9 +1
ВІВТОРОК 15.11	+8 +1	+4 +2	+7 -2
СЕРЕДА 16.11	+2 -2	+2 -2	+6 -3

Відгадай!
Випуск № 36

Популярні двоходові задачі. Для підвищення майстерності гри в шахи рекомендуємо розв'язувати задачі, не розставляючи шахи на шахівниці.

Задача № 81-84 (для школярів)
М. Пархоменко (Вінниця) (друкується вперше)

Мат за 2 ходи

Перевірте розв'язок:

Газета «РІА-Козятин» № 42 від 20 жовтня 2022 року.

Задача № 77
I. 1. а4! Тб5 2. а5 Т: а5х;
II. 1. Кра8! Т: с6 2. б5 Т: а6х — правильні мати

Задача № 78
I. 1. Сf7! gf7: 2. Крh8 f8 Фх;
II. 1. Крh8! Крh6 2. Сg8 g7х — правильні мати

Задача № 79
I. 1. Крb3! Крb1 2. Та4 Тс3х;
II. 1. Тb3! Тс5 2. Кра3 Та5х.

Задача № 80
I. 1. Тf1! Cf4 2. Тg1 Th2х;
II. 1. Th3! Ce3 Th2 Тg1х — правильні мати

М. Пархоменко

ГОРОСКОП

ОВЕН
Не зривайте свій гнів на оточуючих, краще почніть концептуальний ремонт. Нові пропозиції звучатимуть дуже привабливо, але вони не принесуть ні вигоди, ні задоволення — суцільна тяганина та втрачений час.

ТЕЛЕЦЬ
Обережніше ставтеся до грошей та документів, особливо чужих. Є небезпека їх втратити. Бережіть свої секрети, інакше ризикуєте стати об'єктом пліток. Є шанс знайти нову перспективну роботу. Також будуть вдалі побачення.

БЛИЗНЮКИ
Цього тижня ваші мрії будуть здійснюватися, доки доля сама зробить все, що для цього потрібно. Вам навіть не доведеться докладати особливих зусиль. На роботі та в особистому житті все складе на вашу користь.

РАК
Цього тижня варто звернути увагу на своє оточення, взаємовідносини з партнерами, друзями, родичами. Найімовірніше, вам не вдасться приділяти достатньо часу сім'ї через зайнятість на роботі. Є небезпека переоцінити свої сили.

ЛЕВ
Цього тижня вам доведеться неабияк попрацювати, справи будуть просуватися повільно. Зате впевнено, і відчуття цього надасть впевненості у власних силах. На початку тижня вам добре зробити роботу над помилками.

ДІВА
Зірки передбачають вам розширення кола спілкування та нові знайомства. Тільки не варто бути надто відвертими з тими, кого погано знаєте. В кінці тижня — час самостійних рішень і праці, а не порожньої балаканини.

ТЕРЕЗИ
Цього тижня збережіть свої сили, надайте іншим можливість самим вирішити свої проблеми. Зміна планів у ваших партнерів спричинить додатковий клопіт. Проєкти, що припинилися, почнуть поступово розвиватися.

СКОРПІОН
Цього тижня вам під силу вирішити найскладніші, практично непереборні завдання. Це час активних дій та блискавичної реакції. Не витрачайте його марно, зібравшись та зосередившись, ви зможете гори звернути.

СТРЕЛЕЦЬ
Тижень бажано присвятити підбиттю певних підсумків і до суботи не затівати нічого нового. Весь тиждень надходитимуть цікаві пропозиції у діловій сфері. Будьте в центрі суспільного життя, але не вплутуйтеся в сумнівні підприємства.

КОЗЕРІГ
Приділіть більше часу роботі, але вихідні присвятіть собі. Ділові амбіції у другій половині тижня не принесуть бажаних результатів, поспішні ініціативи навряд чи потребують негайної реалізації.

ВОДОЛІЙ
Бажано зберегти в секреті свої плани та задуми, щоб їх вдало втілити у життя. Не варто зациклюватися на поточних проблемах, подумайте про особисте життя, про сім'ю та дітей.

РИБИ
Зберігайте здоров'я, але не розслабляйтеся зовсім. Не дивуйтеся думкам філософського характеру, цей час сприяє роздумам і духовному зростанню. У п'ятницю можливі тертя у стосунках із родичами.